

150
విజయ అనుబంధం

మనశ్శాస్త్రం

ప్రొ. ఆనందారామం

‘విజయ’ అనుబంధ మాలికలో

వెలువడ్డ ఏడవ నవల

విజయ

80. ధనలక్ష్మి కాలనీ
మద్రాసు. 26

విజయ అనుబంధం

'VIJAYA' SUPPLEMENT No: 8

JULY 1976

'SUDHARMA'

BY C. ANANDARAMAM

వెలు : చెల్లింపలేనిది

(ఇది 'విజయ' పత్రికతో పాఠకులకు
యివ్వబడ్డ అమూల్య కానుక)

అన్ని హక్కులూ రచయిత్రవి.

ప్రింట్స్ :-

విజయా గ్రాఫిక్స్,

8, 'జర్కాట్ రోడ్,'

మద్రాసు-600 026.

సునామి

సి. ఆనందారామం

అ అమ్మాయి తెల్లగా, నన్నగా, పొడుగ్గా, నాజుగ్గా ఉంది. ముఖం ఆకర్షణీయంగా ఉంది, కళకళలాడుతూ ఉంది. తెలివిగల ముఖంలా ఉంది. నడక మరీ వయ్యారంగా లేదు. విలాసంగా లేదు. కాని ఒకవిధమయిన లయతో అందంగా ఉంది. నుదుటిమీది చమట చేతిరుమాటతో తుడుచుకుంటుంది, అలా తుడుచుకోవటంలో ఆలసట వున్నా విసుగు లేదు, చక చక నడుస్తోంది.

“ఎక్స్‌క్యూజ్‌మి, నాకు కొంచెం సాయం చెయ్యగలరా?”

తను దూరంనుంచి తన్మయత్వంతో చూస్తోన్న నుండరి తననే సమీపించి, తననే పలకరించటంతో సంభ్రమంతో వుక్కిరి బిక్కిరయి పోయి “స్యూర్” అన్నాడు వేంకటాచలపతి.

“నా సూట్ కేస్ కొంచెం దూరం తీసుకురాగలరా?”

అవిడ అలాటి సాయం కోరినందుకు కొంచెం ప్రాణం ఉసూరు మన్నా “స్యూర్! స్యూర్!” అంటూ ఆ సూట్ కేస్ అందుకున్నాడు, బరువుగానే ఉంది సూట్ కేస్.

“మీరేం చేస్తున్నారు ఇక్కడ?” బరువు దించుకుని, హాయిగా చేతులుపుకుంటూ అడిగింది ఆ అమ్మాయి.

ఆ అమ్మాయితో సగర్వంగా చెప్పుకోగలిగే ఉద్యోగం తనకు లేనందుకు కొంచెం కించపడ్డాడు వేంకటాచలపతి.

“ఏదో చిన్న ఉద్యోగం! అందాకా కాలక్షేపానికి ప్రభుత్వం నడుపుతున్న రాత్రి పాఠశాలలో సింగిల్ టీచర్ని” -ఆ చిన్న ఉద్యోగం కోసం తను పద్ద పాట్లు గుర్తుచేసుకోకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తూ తేలిగా నవ్వాడు.

“ఐడియల్ జాబ్!” అంది ఆ అమ్మాయి.

ఆశించని ఈ ప్రశంసకు ఉప్పొంగిపోతూ “అవునవును!” అన్నాడు

“ఈ రకంగా మీకు ప్రజాసేవచేసే అవకాశం ఉంది”

“చాలా ఉంది.”

“మీ వృత్తికి మీరు గర్వపడవచ్చును”

“గర్వపడుతున్నాను”

“వాళ్ళకి చదువు చెప్పటం కష్టంగాలేదా?”

“లేదు”

“లేదూ! వాళ్ళు బాగా ఫాలో అవగలుగుతున్నారా?”

“వాళ్ళెవరూ చదువుకోవటానికి రారు!”

ఆ అమ్మాయి నడుస్తున్నది ఒక్కక్షణం ఆగిపోయి, ఆతని ముఖంలోకి చూపి నవ్వింది, ఆతనూ నవ్వేడు ఆ నవ్వుచూసి....

“ఎవ్వరూ రాకపోతే, బడి ఎలా నడుస్తుంది?”

“నలుగురు కుర్రాళ్ళు.... అంటే యువకులు.... అంటే పెద్ద వాళ్ళు కాని వాళ్ళు....”

“మీరు పాఠాలు బాగా చెప్పగలరు?”

“చెప్పగలను”

“పోనీయండి!” నలుగురికి చదువు చెప్పగలిగినా చెప్పగలిగి నట్లే!”

“కాని, వాళ్ళు చదువుకోవటానికి రారు - నాతో చదరంగం ఆడటానికి వస్తారు”

“అయితే మీరు, వాళ్ళతో చదరంగం ఆడుతూఉంటారా?”

“ఏం చెయ్యను ఆడరా! చదువు చెప్తానంటే వాళ్ళు రారు! వాళ్ళుకూడా రాకపోతే బడి మూతపడుతుంది”

“బాగుంది!”

“చదరంగం చాలా బాగుంటుంది!”

“అదొకటేనా, ఇంకా ఏమైనా ఆడుకుంటారా?”

“బళ్ళో ఇదొక్కటే! చీట్లపేక మొదలైనవన్నీ గుళ్ళో ఆడతారు!”

“ఎక్కలెంటో?”

“మిమ్మల్ని గురించి తెలుసుకోవచ్చా?”

“ఎందుకు తెలుసుకో కూడదూ?”

“అయితే చెప్పండి!”

“ఏం చెప్పను?”

“మీ పేరు?”

“నిర్మల!”

“చాలా బాగుంది! పేరుకి తగినట్లే ఉన్నారు.”

“అంటే?”

అతను తబ్బిబ్బుపడి “మీ రూపంకూడా నిర్మలంగానే ఉందని” అన్నాడు.

“రూపం అందంగా ఉంటుంది. విచారంగా ఉంటుంది, నిర్మలంగా ఉండడమేమిటి!”

“అదే మీ మనసు!”

“మనసు ఎప్పుడూ ఒకలా ఉంటుందా? క్షణానికి తొందై రకాలుగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం నా మనసు ఏ మాత్రం నిర్మలంగా లేదు. పరమ చిక్కాగా ఉంది....”

“ఎందుకూ?”

“వెధవ ఊరు! దిగగానే ఆటో అయినా కనపడలేదు....”

“రిజైలున్నాయ్....”

“నాకు రిజైలు ఎక్కాలనిపించదు - పాపం, ఆ బీదవాడు మననీ, మన సామానునీ మోస్తుంటే భరించలేను....”

“అవునవును!” బరువుగావున్న సూట్ కేస్ ఒక చేతినుండి మరోచేతికి మార్చుకున్నారు.

సుధర్మ

“అయినా మన సామాను మనం మోసుకోవటానికి నామోషీ అయితే ఎలా చెప్పండి!”

“అందులో చిన్న తనం ఏం లేదు—” మళ్ళీ సూట్ కేసు మరో చేతికి మార్చుకొన్నాడు.

“బి. ఏ. పాసయినా నా పనులన్నీ నేనే చేసుకుంటాను.”

“బి. ఏ. పాసయ్యారా?”

“అవును”

“ఇక్కడికి ఏదైనా పనిమీద వచ్చారా?”

“అవును”

“ఎక్కడ వుంటారు ఇక్కడ?”

“‘సుధర్మ’ లో”

అదిరిపడి “ఎక్కడా?” అన్నాడు మళ్ళీ తను సరిగా వినలేదే మోనని.

ఆ అమ్మాయి నొక్కినొక్కి స్పష్టంగా “సుధర్మలో” అంది.

“సుధర్మలో వుంటారా మీరు?”

“అవును. అక్కడే వుంటాను. అక్కడ పనిచెయ్యటానికే వచ్చాను.”

అతడు తన చేతిలోని సూట్ కేసును ధన్ మని నేలమీద పెడే సాడు. ఆ అమ్మాయిని పురుగును చూసినట్లు చూసి ముఖం తిప్పుకుని చకచకా వెళ్ళిపోయాడు.

క్రిందపడ్డ సూట్ కేస్ నీ వెళ్తున్న వేంకటాచలపతిని చూస్తూ నిలబడ్డ నిర్మల దగ్గరకొచ్చాడు పోలీస్ కానిస్టేబుల్ రాఘవయ్య.... “డిగికి కొత్తదానిలా వున్నావే!” అని పలకరించాడు. ఊళ్ళో అందరూ అతనికి తెలుసు, ఎవరినైనా అతను ముందు ఏకజననంలోనే పలకరిస్తాడు. సందర్భాన్నిబట్టి తర్వాత చూచుకోవచ్చునని....

“అవును!”

“ఎక్కడికి పోవాలి?”

“సుధర్మకి!”

రాఘవయ్య హుషారుగా ఈలచేసాడు.

“భయం లేదులే. నేనొక కంట కనిపెట్టివుంటాను”

“నాకిప్పుడే భయంగా వుంది!”

“ఎందుకు? నేను తోడుగా రానా?”

“రా! ఆ సూట్ కేస్ కాస్త తీసుకురా!”

సూట్ కేస్ చేతితో పట్టుకుని “పద” అన్నాడు రాఘవయ్య.

2

అది దగ్గర దగ్గర నాలుగువేల గజాల విశాలమైన స్థలం. ఒకప్పుడది ఎవరో జమీందారుకి చెందిన స్థలం. జమీందారులు పోయిన తరువాత అతని వారసులు ఉన్న ఆ స్థిని ఏదో ఒక ధరకి అమ్మేసి ఆ ఊరినుంచే వెళ్ళిపోయారు. ఆ స్థలాన్ని మాత్రం ఎవరు ఎవరికి అమ్మారో తెలియదు. ఆ స్థలంలోనే మధ్యలో పూర్తిగా శిథిలావస్థలోవున్న ఒక భవనం వుంది, అది రెండస్తుల భవనం కావచ్చు. పై అంతస్తు పూర్తిగా కూలిపోయి గబ్బిలాలు వివాసం ఏర్పరుచుకున్నాయి. క్రింది అంతస్తులో తలుపులు విరిగి, కిటికీలు ఊడి రెండు గదులున్నాయి. ఆ భవనం ఒకప్పటి జమీందారు తన ఉంపుడుకత్తె కోసం కట్టించిందని చెప్పుకుంటారు. ఆవిడకెవరైనా వారసులున్నారో, లేదో తెలియదు. మొత్తంమీద ఆ ఇల్లు ఫలానివారిది అని చెప్పటానికి వీలేకుండా, ఎవరు అమ్మినా, మరొకరు దెబ్బలాడటానికి వీలుగా ఉంది. ఆ రెండు గదుల్లోను నలుదురు కుర్రాళ్ళు హాయిగా ఉంటున్నారు. ఆ నలుగురికీ కూడా తమ తలిదండ్రులెవరో తెలియదు. గమ్మత్తుగా నలుగురు ఒకటిగా కూడారు

ఒకడు నరసింహం - ‘సివ్వం’ అని పిలుస్తారు వాడిని. ఒక పైకిలు పాపు యజమాని చేతికింద పని చేస్తున్నాడు.

మరొకడు యాదగిరి. “గిరయ్య”గా ప్రసిద్ధికెక్కాడు. ఒక చిన్న పెద్దా కాని కల్లు దుకాణంలో సర్వర్ అనిపించుకొనేటానికి వీలేని సర్వర్ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఆ కల్లుదుకాణానికి రకరకాల మనుష్యులొస్తారు. వాళ్ళందరి కథలూ తన కథాకథన

మధ్య

చాతుర్యంతో రక్తిగా చెప్పగలడు గిరయ్య. ఆకాశజంచేత మిత్ర
బృందంలో అతనికి చాలా గౌరవం వుంది.

మూడో వాడు రాధాకృష్ణ. స్వీజర్గా పనిచేస్తున్నాడు. చెత్త
బండి మీద ఎక్కి రోడ్లన్నీ తిరుగుతూ గరుత్మంతుడి మీద విహరిస్తు
న్నట్లే మురిసిపోతాడు. 'కిట్టయ్యా!' అంటారు వాడిని.

నాలుగోవాడు బుజ్జి- వాడికా పేరు ఎవరు పెట్టారో, అసలు
పేరేమిటో ఎవరికీ తెలియదు. బుజ్జి కా పేరు నచ్చక 'హోకు పేర్లు'
తనకుతానే చాలా పెట్టుకున్నాడు. కానీ అందరూ బుజ్జి అనే పిలవడంతో
విసుగుపట్టి పేర్లగురించి ఆలోచించటం మానుకున్నాడు. వాడికి
ఏ ఉద్యోగమూ లేదు- ఏ మేస్త్రీ చేతికిందో కూలీగా దొరికిన నాడు
పని చేసుకుంటాడు. వాడికి జ్యోతిష్యం పట్టి చాలా వుంది.

రకరకాల గీతలూ, బొమ్మలూ గీపి ఎప్పుడు ఏం జరగబో
తుందో సునయానంగా చెప్పగలిగే జ్యోతిష్యం శాస్త్రజ్ఞులుగారంటే
వాడికి చాలా గురి. తనకు మరో వుద్యోగం ఎప్పుడు దొరుకుతుందో
పని ఇంచుమించు రోజూ శాస్త్రజ్ఞులుగారిని అడుగుతూనేవుంటాడు
బుజ్జి.

ఎక్కడ ఏకొంచెం ఖాళీస్థలం ఉన్నట్టా గుడిసెలు వేసుకునే
కూలీలనం ఆక్కడ చాలా గుడిసెలు వేసుకున్నారు. దగ్గర దగ్గర
దెబ్బయి నుటంబాలవాకా ఆక్కడ గుడిసెల్లో కప్పలాలు చేస్తున్నారు.

అక్కడే ఒక చిన్న బల్లమీద టీ దుకాణం ప్రాంతం వాడు
కొనులయ్య. ఆ ఊళ్లో పాడి బాగానే వుంది. పాలు సమృద్ధిగానే దొరు
కుతాయి. అయినా స్వల్పమే పాలని టీ సంపాదించి ఆ పాడితో తయారు
చేసిన పాలు మంచుసాలలో కలిపి టీ తయారు చేస్తాడు. 'దీనివల్ల
నీకు పెద్ద లాభం లేకపోదా! ఎందుకంత ప్రయాస?' అని వస్తే నా
అడిగితే "మోసం చెయ్యకపోతే నా అంతరాత్మ చాలా బాధపడుతుంది.
అంతరాత్మకు వ్యతిరేకంగా నడవటం చాలా పాపం!" అంటాడు
చిన్నియర్గా.

ఇటీవల అతనికొక పార్వనరు కలిసాడు. అది పేరే
మిటో తెలియక అందరూ పార్వనరు అనే అంటారు. వారి వారి
వుచ్చారణ సామర్థ్యాన్ని బట్టి 'పార్వనర్' శబ్దమే రకరకాలుగా విని

పిస్తుంది. పాక్షనరు కలవగానే చూస్తుండగా కానులయ్య ఇల్లులాటిదే కదేసి ఒక మోస్తరు కాఫీ హోటలే నడపటం మొదలు పెట్టాడు. “ఈ సరిం అంతా నాదే! నేను కొనేసాను. మీరంతా లేవండి!” అని గుడిపెట్లో వాళ్ళని లేవగొట్టాలని చూశాడు. కాని ‘మాయ కాలం’ వచ్చిపడింది. జనం హుషారయి పోయారు. “ఏచేటి? మా కష్టముల బిల్లుదుకాణం పెట్టినోడివి ఈ జాగా అంతా కొన్నావా? అన్ని పైసలే వుంటే, ఈ బడ్డీదుకాణం కరమేం సీకు! మేం లెగమంటే లెగం! ఏం సేస్తావో సేసుకో!” మన్నారు. కానులయ్య ఏం చెయ్య లేదు. “పాపం బీదా బిక్కి వున్నవళంగా లేవిపొమ్మంటే ఎక్కడికి పోతారు!” అని బొవార్యం ప్రకటించాడు.

ఈ స్థలానికి కొంచెం దూరంలోనే వుంది ప్రభుత్వం రాత్రి నడుపుకున్న సాతశాల. దాని కానుకునే వేంకటాచలపతి మాష్టారు వుంటోన్న చిన్న రెండు గదుల పెంకుటిల్లు వుంది.

వేంకటాచలపతి మాష్టారు హోమియోపతిలో డిప్లమా కూడా తీసుకున్నారు. ఆ చుట్టుపక్కల జనానికి చిన్న చిన్న జ్వరాలకీ, మామూలు జబ్బులకీ హోమియోపతి మందులిస్తారు. అంచేత జనం అతణ్ణి డాక్టరు - పంతులు అంటారు. కుర్రాళ్ళు నలుగురికీ డాక్టరు - పంతులు అంటే ప్రాణం. అడిగినపుడల్లా లేదనకుండా అప్పలిస్తాడు, ఎప్పుడిచ్చాడో, ఎంతిచ్చాడో మరిచిపోతాడు. ఇంత మంచివాళ్ళు ఎక్కడుంటారు?....

డాక్టరు-పంతులు తన ఇంట్లో అశాంతిగా అటూ ఇటూ తిరుగు తున్నాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా నిర్మల రూపం అతని మనసును వదిలిపెట్టటం లేదు. ఆ భావంనుండి బయట పడాలని “బజారు మనిషి - చెడిపోయిన మనిషి” అనుకున్నాడు. అయినా మనసు మళ్ళీ ఆ మూర్తితోనే నిండిపోతోంది. కొంత విషాదం లేకపోలేదు. కాని ఆ మూర్తి మాత్రం పోవటం లేదు. అక్కడితో అదేదో తిరుమంత్రం లాగ “బజారు మనిషి, చెడిపోయిన మనిషి” అని జపించుకోవటం మొదలెట్టాడు.

కొంచెంసేపు రోరోపల అనుకున్నా ఆ మాటల్ని మనసు

స్వీకరించకపోవటంతో వాళ్ళుమండి గట్టిగా అనుకోవటం మొదలెట్టాడు.

“బజారుమనిషి కాదు, బాగా చదువుకున్నమనిషి; చెడిపోయినమనిషి కాదు, మంచి వుద్యోగంలోవున్న మనిషి” అప్పుడే రోపలకు వచ్చిన బుజ్జి కోపంగా అన్నాడు.

డాక్టరు - పంతులు ఆకగా చూస్తూ “నిజంగానా? నీ కెసరు చెప్పారు” అన్నాడు.

“శాస్త్రీలుగారు చెప్పారు!”

“అయనకెలా తెలుసు!”

“అయనకన్నీ తెలుసు!”

“ఇంకా ఏం చెప్పారు?”

“ఆ అమ్మాయి నిన్ను ప్రేమిస్తుందని చెప్పారు!”

“నన్ను ప్రేమిస్తుందన్నారా?”

“విన్ను కాదు, నన్ను! శాస్త్రీగారు నిన్నంటే—నన్ను....”

“ఛ! ఏమిటిరా వాగుతున్నావ్?”

“అంతే పంతులూ! ఆ శాస్త్రీగారు అట్లాగే చెప్పారు. నాకు కాలూ చెయ్యి అడకుండావుంది” బావురుమన్నాడు బుజ్జి. డాక్టరు-పంతులుకి తలా తోకా అర్థం కాలేదు. నెమ్మదిగా బుజ్జిని బుజ్జిగించి అసలు విషయం తెలుసుకునేసరికి తాతలు దిగొచ్చారు. బుజ్జిని బాగా చదువుకున్న వుద్యోగస్థురాలు ప్రేమిస్తుందని శాస్త్రీగారు జోన్యం చెప్పారు. నవ్వారో ఏడ్వారో అర్థంకాక ఏడుస్తున్న బుజ్జిని “ఊరికో అదంతా ఏం జరగడలే!” అని ఓవార్చబోయాడు. బుజ్జి మరింతగా ఏడుస్తూ “జ్యోతిష్యం తప్పదు పంతులూ” అన్నాడు.

“పోనీ మంచిదేగా!” అన్నాడు పంతులు విసిగి.

బుజ్జి కళ్ళు పెద్దవిచేసి భయంగా చూస్తూ “ఏం పంతులూ! చదువుకున్న అమ్మాయితో నేనేం మాట్లాడను? నాకేం వస్తా?.... పూలయిపోనా?” అన్నాడు బెంగగా.

కుర్రాళ్ళు నలుగురికీ వుద్యోగరీత్యా సంఘంలో పై స్థాయి వాళ్ళతో కలిసి తిరగటంతో మాటలో యాసఅంతగా వుండదు. ఇంట్లో

మాటలు మాత్రం అపభ్రంశ రూపాలతో పుంభానుపుంభాలుగా దొడ్లతూ వుంటాయి.

డాక్టరు పంతులు నవ్వాపుకోలేక పకవక నవ్వేసాడు. బుజ్జి రోషం తెచ్చుకుని “ఏంటి డాక్టరు పంతులూ, నవ్వుతున్నావా? తలుసు కుంటే నేను ఆయ్యాన్ని నేర్చుకోలేనా?” అన్నాడు.

పంతులు నవ్వుతూనే “నేర్చుకో!” అన్నాడు.

“నదువంతా వద్దు-అంతా రావటం కష్టం- కొంచెం నేర్చు కుంటాను.”

“ఎంత కొంచెం నేర్పమంటావు?”

“ఇంగ్లీషులో ‘ఆల్’ అనటం నేర్పండి-ఇంగ్లీషులో ఆచ్ఛర్య పోటం నేర్పండి. లవ్వు దైలాగులన్నీ నేర్పండి....”

“అలాగే!”

బుజ్జి కొంచెంపేపాగి “ఎందుకైనా మంచిది. ఇంగ్లీషులో ఏట్టంకూడా నేర్పండి-” అన్నాడు.

“తప్పకుండా నేర్చుతాను. నువ్వెళ్ళు” అన్నాడు పంతులు విసుగ్గా. బుజ్జి తన “భవనానికి” వచ్చి మిత్రులతో తన గోడపెళ్ళబోసు కున్నాడు. మిత్రబృందం అతణ్ణి ఓదార్చి. “వురేయ్! సుక్కాల్లోనే కాదురా! కస్తూర్లోకూడా మనవంతా ఒకటేరా! మేం కూడా నీతో ఆయ్యాన్ని నేర్చుకుంటాం! గుబులుపడకు” అని భరాసా ఇచ్చారు.

సివ్యానికి మంచికంటే చెడు ఆలోచించటమే ఇష్టం.

“ఒరేయ్! ఆ శాస్త్రులుగారు ప్రేమిస్తాడని మాత్రమే చెప్పాడా? పెళ్ళాడతాడనికూడా చెప్పాడ్రా!” అని అడిగాడు.

బుజ్జి బాగా ఆలోచించి గుర్తుచేసుకుంటూ “పెళ్ళాడతాడని చెప్ప లేదు” అన్నాడు.

“వురేయ్!” ఎవరో గొప్పింటి అమ్మాయి నిన్ను ప్రేమిస్తా యనుకో! ఆళ్ళయ్యాకి అదిస్టంకాక. నిన్ను గుండాలతో చావబాది న్నే?....”

బుజ్జి కెవ్వన కేకేసి పక్కనున్న గిరయ్యాని గట్టిగా వాకేసు కున్నాడు. ఈసారి వాడిని ఓదార్చటానికి ఎవరికీ గుండెలు చాలలేదు.

“పినిస్” అన్నాడు సివ్వం చాలా స్వయల్ గ....

లోలోపలి వణుకూ, కంగారూ, దడా- అన్నీ అణచుకుంటూ ఎంతో హుందాగా కనపడాలని తీవ్రంగా అడుగులు వేసుకుంటూ “సుధర్మ” లో అడుగుపెట్టాడు వేంకటాచలపతి. అతడు అంతకు ముందెప్పుడూ అక్కడికి రాలేదు. అసలు ఆ ఊళ్ళో “సుధర్మ” వెలసి కూడా రెండునెలలే అయింది. “లంజల కంపెనీకి భలేపేరు పెట్టారు” అనుకోవడం విన్నాడేకాని, అక్కడివాళ్ళని అతనెప్పుడూ చూడలేదు. కథల్లోనూ, నవల్స్లోనూ చదవటమేతప్ప అలాంటి కంపెనీలు ఎలా నడుస్తాయోకూడా అతనికి తెలియదు. మామూలుగా పెద్ద ఇళ్ళలో వున్నట్లే ఒక డ్రాయింగ్ రూం ఉంది. మరో సోఫాసెట్ ఉంది. గోడ లకి శృంగార దృశ్యాలేమీ లేవు. అందమైన ఒక సీనరీ ఉంది. ఒక సోఫాలో నడివయసు యువతి కూర్చుని ఉంది. ఆవిడే కంపెనీ యజమానురాలు కాబోలు! కారాకిళ్ళి నమలటంలేదు. వెకిలినవ్వులు నవ్వుటంలేదు. “రండి బాబుగారూ! మీ రాకతో మా గృహం ధన్యమయింది” అంటూ ఆహ్వానించటంలేదు. అవిడే రో రో హుందా తనం ఉంది. జుట్టు ముడివేసుకుంది. కళ్ళతోడు పెట్టరుండి. ముఖం చూడగానే చదువూ సంస్కారమూ వున్న వ్యక్తిలాగ ఉన్నట్టుంది.

“ఎవరు మీరు? ఏం కావాలి?” అంది మామూలుగా.

ఇదేమిటి? ఇలాంటి కంపెనీలలో ఇలా పరికరిస్తారా? డాక్టరు పంతులికి మోకాళ్ళు వణికాయి. అది గమనించి అవిడ నవ్వుతూ—

“కూర్చోండి—” అంది. వెంటనే కూర్చున్నాడు పంతులు.

“ఏం కావాలి?” అడిగింది మళ్ళీ సౌమ్యంగా....

“నిర్మల....నిర్మలగారు” గొంతు తడబడి పొడారిపోతుండగా అన్నాడు. అవిడ అతని వంకచూసి ప్రసన్నంగా నవ్వి “అదిగో! టీ. గదిలో ఉంది.” అని ఒక గది చూపించింది.

డాక్టరు పంతులికి అంతా వింతగానే ఉంది. భయపడుతూ
“నేను వెళ్ళచ్చునా?” అన్నాడు.

“వెళ్ళచ్చును!” అంది ఆవిడ

నిర్మల గది చాలా నీట్ గా ఉంది. అక్కడ బొమ్మలూలేవు.
వువ్వులూలేవు; ఇంకా తను కథల్లో చదివిన హంగామా ఏదీ లేదు.
నిర్మల ఒక రాకింగ్ ఛైర్ లో కాలుమీద కాలువేసుకుని కూచుని అటూ
ఇటూ ఊగుతూ ఏదోపుస్తకం చదువుతూంది. తలెత్తి చూసింది.

“ఓహో! మీరా రండి” అని చిరునవ్వుతో ఆహ్వానించి
కూర్చోపటానికి కుర్చీ చూపించింది....

కూర్చుంటూ “నేను ‘అందుకు’ రాలేదు” అన్నాడు కంగ
రుగా పంతులు.

“అందుకు—అంటే?”

పంతులికి కంగారు ఎక్కువవుతోంది. “అందరూ ఎందుకు
వస్తారో అందుకు....” అన్నాడు.

“అందరూ ఎందుకొస్తారో, మీకేం తెలుసు? మీరేం సర్వ
జ్ఞులూ? లేక సర్వాంతర్యాములూ?”

“అందరూ అనుకోవటం....”

“అందరూ ఏది అనుకుంటే మీరు అదే అనుకుంటారా? ఆహా!
ఏం పంతులు గారండీ, మీరు!”

“అయితే, అది నిజం కాదంటారా?”

“ఇప్పుడు మీరే పేరే కారణంతో వచ్చానని అంటున్నారుగా!
అలాగే మిగిలినవాళ్ళకి వాళ్ళ వాళ్ళ కారణాలు వుండచ్చుగా!”

“వుండచ్చు!” మూడుడిలా ఒప్పుకున్నాడు పంతులు.

“సరే! మీరెందుకు వచ్చారో చెప్పండి!”

“మీలాంటి అభాగ్యుల జీవితాలగురించి తెలుసుకుందామని..”

ఉదయం నుండే మనసులో ఎన్నోసార్లు మననం చేసుకున్న
మూటలు ఎంతో హుందాగా అన్నాడు.

నిర్మల అత్యంతాశ్చర్యంగా కళ్ళు పెద్దవిచేసి “ఎవరు అభా
గ్యులు?” అంది.

పంతులికి నోట మాట రాలేదు. “మీరే!” అనబోయి, ఆ ముఖం చూస్తూ అనలేక ఆ మాటలు లోపలికి తీసుకున్నాడు.

నిర్మల మళ్ళీ “అభాగ్యుల గురించి తెలుసుకోవటానికి నా దగ్గరకు రావటం దేనికి? మీరు తల ఎటుతిప్పినా కవిపించేది అభాగ్యులేగా!” అంది.

పంతులు గుటకమింగి “మిమ్మల్ని గురించి తెలుసుకుందామని....” అన్నాడు.

నిర్మల నవ్వుతూ “తెలుసుకుని ఏం చేస్తారు?” అంది.

“ఒక నవల రాస్తాను.”

“వాటో? !! మీరు పంతులుగారు అని తెలుసుకోదానికే ఆశ్చర్యంగా వుండి- రచయితలు కూడానా?”

తన కంకారులో నిర్మల మాటల్లోని వ్యంగ్యం అతను పట్టించుకోలేదు.

“అంటే ఇంతవరకూ నేను ఏ నవలలూ ప్రచురించలేదు.”

“ఓహో? అముద్రిత గ్రంథాల రచయిత అన్నమాట!”

“అముద్రిత గ్రంథాలుకూడా ఏమీ లేవు!”

“అదేం?”

“నేనే విషయమైనా ఆలోచిస్తున్నప్పుడు ఎంతో బ్రహ్మాండంగా తోస్తుంది. తీరా రాయబోయినప్పుడు అందులో సగంలో సగంకూడా రాదు!”

“అవ్వష్టవంతులు! ఆ మాత్రం గ్రహించగలిగారు!”

“అందరికీ అంతేనా?”

“ఏ విషయమైనా అంతే! ఆలోచనలో వున్నంత అందంగా ఆకారంలో వుండదు. ఆలోచనలో అంతా మంచే వుంటుంది. ఆకృతి దిద్దుకునేటప్పుడు తప్పకుండా మంచీ, చెడూ-రెండూ వుంటాయి.”

“అయితే నేను రాయలేనంటారా?”

“ఎందుకు రాయలేరు? సృష్టి అంటే మంచి చెడ్డల కలయిక....”

“అయితే నేను రాస్తే బాగానే వస్తుందంటారా?”

“రాకపోవచ్చు....”

“రాకపోతే ఏం చెయ్యాలి?”

“చింపెయ్యాలి!”

పంతులు ఒక్కక్షణం గతుక్కుమని “థేంక్స్!” అన్నాడు నిర్మల సలహాకి.

“ఇంతకూ, నన్ను గురించి తెలుసుకుని నవల రాద్దామని వచ్చారా?”

“అవునవును!”

“అయితే వినండి! నేను చాలా సంపన్న కుటుంబంలో పుట్టకపోయినా బీదదానివి కాను. తల్లిదండ్రులు నన్ను అల్లారుముద్దుగా పెంచకపోయినా, బాగానే పెంచారు. ఇద్దరన్నలు, ఒక తమ్ముడు, ఒక చెల్లెలు. ఇద్దరన్నయ్యలూ మంచి ఉద్యోగాల్లోనే వున్నారు. తమ్ముడూ, చెల్లీ చదువుకుంటున్నారు....”

పంతులికి విసుగేస్తుంది. ఇదేం కథ? ఇంత మామూలుగా....

“నేను బి. ఏ. పాసయ్యాను. గోల్డ్ మెడల్ కూడా వచ్చింది. ఆ తరువాత ఒక రోజున...”

కొంచెం ఆగింది నిర్మల. పంతులు వుత్సుకతతో ముందుకు వంగి, “ఒక రోజున...” అన్నాడు.

“ఈ రకమైన జీవితం ఎలా వుంటుందో అని వుత్సుకత కలిగి ఈ వృత్తిలో ప్రవేశించాను.”

“ఆ!” అన్నాడు పంతులు పూర్తిగా నోరు వెళ్ళబెట్టి....

గ్లాసుతో మంచినీళ్ళు అందించింది నిర్మల, అవి గడగడ త్రాగి కొంచెంతేరుకుని “మీ తల్లిదండ్రులు ఏమీ అనలేదా?” అన్నాడు.

“అడదానికి ఇలాంటి వృత్తి ప్రమాదకరమేమోనని హెచ్చరించారనుకోండి! అయినా మా కుటుంబంలో పిల్లల అభిరుచులకి పెద్దవాళ్ళు అటంకాలు చెప్పరు.”

“చాలా ఆదర్శవంతమైన కుటుంబం.”

“అవును. మీరు నవల రాస్తారా?”

“ఇదా? దీనితో నవల ఎలా వస్తుంది?”

“రచయిత గొప్పవాడయితే, దీనితో బ్రహ్మాండమయిన నవల రాయగలడు!”

“అయితే నేను రాస్తాను.”

“రాస్తారా?”

“ఇప్పుడు కాదు. గొప్ప రచయిత నయ్యాక—”

నిర్మల నవ్వి “గుడ్” అంది.

పంతులు మొదట చూసినావిడ గది గుమ్మంలో నిండుని
“నిర్మలా! ఈ పూట ప్రార్థన కొస్తావా, రావా? టైం అయింది”
అంది.

“వస్తున్నాను సరస్వతమ్మగారూ!” అని నిర్మల రేచి “షీరూ
మా ప్రార్థన కొస్తారా?” అంది.

“వస్తాను.” అన్నాడు పంతులు వీళ్ళ ప్రార్థనలెలావుంటాయో
చూద్దామని. ఇంచుమించు పదిమంది అమ్మాయిలు వరుసగా చేతులు
కట్టుకు నిల్చున్నారు. వాళ్ళలో అన్ని వయసుల వాళ్ళ వున్నారు.
నిర్మల కూడా వాళ్ళ మధ్య నిలబడింది.

సరస్వతమ్మగారు మొదట అంటూంటే తరువాత అందరూ
కలిసి ఆవే మాట లంటున్నారు.

“అత్యంత సుందరమైన సృష్టిలో అపురూపమైన ప్రాణిని
నేను. నా విలువ నాకున్నది. నేనొకరిని చిన్నబుచ్చను. మరొకరికి
నన్ను చిన్నబుచ్చే అవకాశం ఇవ్వను. సోమరితనమే నా శత్రువు.
ఆత్మవిశ్వాసమే నాకు అంగరక్ష.”

ప్రార్థన ముగిసాక పంతులు ఆశ్చర్యంగా “ఇదేం ప్రార్థన?”

“నన్ను క్షమిస్తే మీరీ జన్మలో రచయిత కాజేరు.”

పంతులు ముఖం వేలాడేసకొని “ఏం” అన్నాడు.

“పరంపరగా వచ్చే పాతచింతకాయ పచ్చడి భావాలు....
అంతకుముందే ఎవరో ఊహించి పెట్టిన సన్నివేశాలు.... అందరూ
యాత్రకంగా అరిచే బోలు నీతిసూత్రాలు తప్ప మీ అంటట మీదగా
ఏ క్రొత్త విషయాన్నీ అర్థం చేసుకోటానికి ప్రయత్నించరేం?”

అంతలో అక్కడికి ఎవరో యవకుడు సూరూ బూటులో
హుందాగా వచ్చాడు. అతణ్ణి చూడగానే నిర్మల సంక్రమంగా
పంతుల్ని పట్టించుకోకుండా అతనితో కలిసి తన గదిలోకి వెళ్ళిపో
యింది. సరస్వతమ్మగారు “మీరు రండి?” అంటూ పంతుల్ని డ్రాయింగ్

రూంలోకి తీసికెళ్ళింది. పంతులు మనసు ఉడికిపోసాగింది. నిర్మల ఆ యువకుడితో ఏం మాట్లాడుతుందోనని అతని ప్రాణం కొబ్బకు పోతోంది. అయినా ఒక్క మాటకూడా వినబడటంలేదు. “ఆయన వెళ్ళేసరికి ఆలస్యం కావచ్చు. పోనీ, మీరు వెళ్ళి తరువాత రండి!” అంది సరస్వతమ్మ.

“పరవాలేదు-కూర్చుంటాను.” అన్నాడు మొండిగా పంతులు. అతనికి కదలాలని లేదు.

సరస్వతమ్మ అన్నట్లే ఆ యువకుడు నిర్మల గదిలో గంట పైగానే కూచున్నాడు. అకట్టి సాగనంపటానికి బయటకు వచ్చిన నిర్మల పంతుల్ని చూచి ఆశ్చర్యపోతూ “అరే, మీరు వెళ్ళలేదా?” అంది.

“మీకోసమే ఉన్నాను.”

“మీ స్కూల్కి టైం అవటంలేదూ?”

“ఏం పరవాలేదు. అక్కడి కెవరూ రాకు.”

నిర్మల రమ్మనకుండానే నిర్మల పెంట ఆవిడ గదికి వెళ్ళి పోయాడు పంతులు. తన కళ్ళముందు నిర్మల ఎవడో మొగాడితో గంటపైగా గదిలో కూచుని ‘కులికే’ సరికి నిర్మలతో ఏం మాట్లాడటాని తెనా ధైర్యం వచ్చేసింది పంతులికి.

“ఒక్క ప్రశ్న అడుగుతాను-ఇంత హీనంగా, నీచంగా బ్రతకటానికి మీకు సిగ్గుగా లేదూ?”

ప్రశ్న వింటూనే నిర్మల నిటారుగా నిలబడింది. కళ్ళలోంచి విప్పులు కురుస్తున్నాయి.

“లేదు. పైగా నా వృత్తి ధర్మం నేను నిర్వృత్తిస్తున్నానని గర్వంగా ఉంది. పదిమంనికి చెప్పవలసిన పంతులివయి ఉండీ, నీ వృత్తి నువ్వు సరిగ్గా చేయకుండా, ఇంత హీనంగా..ఇంత నీచంగా... ఎంతో దరిద్రంగా....ఇలా నాముందు నిలబడటానికి నీకు సిగ్గుగా లేదా?”

గబాలున తలవంచుకున్నాడు పంతులు. అతని చేతిలో ‘బ్లంక్’ గా ఉన్న తెల్లకాగితంలాగే తయారయింది అతని ముఖం.

పదో క్లాసు లక్ష్మి పంపుదగ్గర సీక్సు పడుతోంది. అది పదో క్లాసు పాసవలేదు. పదో క్లాసు వరకు చదివింది. అప్పటికి దానికి పాతికేళ్ళు కూడా వచ్చాయి. ఆ గుడిసెల్లో ఎవరూ పదో క్లాసు వరకు చదవలేదు. తనొక్కరే చదివింది. స్కూల్ లో పిల్లల వస్తుందని ఇంట్లో వాళ్ళు బడికి పంపించారు. మధ్యలో ఎక్కడా పరీక్షలు లేకపోవటంవల్ల యూంట్లంటూ పదో క్లాసు వరకు వచ్చేసి అక్కడ పబ్లిక్ పరీక్ష అడ్డం పెట్టుకుంటే టక్కున ఆగిపోయింది. తన ఇంత గొప్ప పదో క్లాసు తన కెందుకూ పనికిరాకపోవటం దానికి చాలా బాధగా ఉంది. పంపు దగ్గర పుగిలిన వాళ్ళు సీక్సుకోసం తనతో కాట్ల కుక్కల్లా పోట్లాడు చాడు. తను పదో క్లాసు లక్ష్మిననే జ్ఞానం వాళ్ళకి ఏకోశానా లేదు. తనూ వాళ్ళతో సమంగా పోట్లాడుతాడని వాళ్ళ కొద్దినన్ని తిట్లు తనరూ చెప్పు. మరికాసిని ఇంగ్లీషు తిట్లు కూడా చెప్పు. వాళ్ళతో సమంగా చేతులు తిప్పుకుంటూ పోట్లాడుతూ, జబర్దస్తీగా తన బిందె పంపుకింద పెట్టెయ్యగలదు లక్ష్మి. ఎదొచ్చి అపని చేస్తున్నప్పుడు తన క్లాస్ మేట్స్ కాని, టీచర్స్ కాని, అటు వస్తారేమోనని ఒక కంట కనిపెడుతూ ఉంటుంది.

ఆ మధ్య సీక్సు పడుతున్నప్పుడు వెంకటరత్నం కనిపించి “హలో లక్ష్మి!” అంది. సిగ్గుతో ప్రాణం పోయినట్లే అనిపించింది.

ఆ వెంకటరత్నం శుద్ధ మొద్దు - పరీక్ష పాసయిందంటే ఎలాగో పాసయింది. తనంత అందంగా ఉండదు. ఆ పేరు మాత్రం పాతకాలపు మోటుపేరు. అయితేనేం చక్కగా బస్ స్టాప్ దగ్గర నిలబడి గర్వంగా పలకరిస్తోంది:

తనరూ ఉన్నాయి రెండైలాను చీరలు.... అవి పట్టుకుంటే తను బంగళాలో అమ్మాయిలాగే ఉంటుంది. కానీ, బంగళాలో అమ్మాయిలు పంపు దగ్గర సీక్సు పట్టుకోనక్కర్లేదు.

వెధవనీళ్ళు! వెదవబ్రతుకు!! కళ్ళంట నీళ్ళు తిరిగిపోతున్నాయి
పదోక్లాసు లక్ష్మికి....

తండ్రి చెప్పల షాపులో పనిచేస్తున్నాడు. బాగానే సంపాదిస్తాడు. సంపాదించిన దానిలో సగంపైగా త్రాగి ఇంటికొస్తాడు. ఎవరైనా ఏమైనా అంటే చావబాదేస్తాడు. అన్నకూడా ఆఫీసులో ప్యూన్ పని చేస్తున్నాడు, వచ్చిన దానిలో సగం పైగా పినిమాలకు తగలేస్తాడు. ఆన్ని పినిమాలూ రెండాటలూ చూస్తాడు. చూసినదే చూస్తాడు. అద్దంముందు నించుని ఆ యెదవ యేసాలన్నీ యేస్తాడు. పినిమాలో యేసంవొస్తుందనే ఆడి ఆళ... అమ్మకి ఇంట్లో ఓపిక లేదు అంతకు ముందు తొమ్మండగురు పిల్లలు. మొన్న కాన్పులో కవలపిల్లలు పుట్టారు.

ఇంటి చాకిరీ అంతా తనే చెయ్యాలి. చాకిరీ తను భయపడదు. ఎంతైనా చేస్తుంది ఇంట్లో అయితే! కానీ, అమ్మ బంగళాలో చెయ్యమంటుంది! దర్జీదం! పదోక్లాసు చదివి బంగళాలో పని! చెయ్యనంటే చెయ్యనంది! అమ్మ కట్టెపేడు తీసుకుని చావబాదించింది. తన పదోక్లాసు ఆ డెబ్బలని ఏ మాత్రం అడ్డుకోలేక పోయింది - చచ్చినట్లు పనిలో చేరింది.

అమ్మగారు మంచిదే! తనని చూసి అప్పుడప్పుడు లోలో పల నవ్వుకుంటుంది. కాని, చిన్నబుచ్చదు - “ఏమేవ్! ఒసేవ్!” అని పిలవదు, నైలాన్ చీరలిస్తుంది. అప్పుడప్పుడు గాజులు, రిబ్బన్లు కొనిపెడుతుంది.

అయినా. అమ్మగారికిగ్గర కూడా తన పదోక్లాసు పనికి రాలేదు - అమ్మగారి ఇంట్లో నరసమ్మదే పెత్తనమంతా.... నరసమ్మకి పని అంతా వచ్చినని, అన్నీ చూసుకోగలవని అమ్మగారికి గురి.... ఏం చదువుకోని నరసమ్మ కింద పదోక్లాసు చదివిన తను - చీ! చీ!.... ఒకసారి తను బియ్యం తీస్తుండగా అమ్మగారు చూసింది. “పదోక్లాసువాకా చదివావు మళ్ళా! ఇదేంబుద్ధి?” అని చీవరించు కుంది. తన పదోక్లాసు చినికి ఆలా పనికొచ్చింది. తనకెంతో ఏడు పొచ్చింది.... తను దొంగదా! తనలో ఆసలు దొంగబుద్ధి లేనేలేదు. అమ్మ తెచ్చని చంపుతోంకే, అమ్మగారు అన్నీ తనముందు వదిలి,

ఎక్కడో, ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ కూచుంటే ఏం చెయ్యాలి తీసుకోక? ఎవరై నా తీసుకుంటారు-అక్కడికి మిగిలిపోయిన అన్నం, పప్పు, కూరలు, అమ్మగారిస్తే తను తీసికెళ్ళు-ఇంటికెళ్ళి చెల్లెళ్ళో తమ్ముణ్ణో పంపిస్తుంది. ఇక్కడితో తన యాతన పూర్తికాలేదు. ఇంతకు మించిన యాతన-నరకయాతన ఉంది. అప్పులకి బయలు దేరడం! అమ్మ తననే పంపిస్తుంది అప్పులకి! తన ముఖంచూసి అప్పిస్తారని....అమ్మగారిదగ్గర జీతమంతా ముందే పోసేసుకుంటుంది.

ఇక బిందెటూ, చివరకు అమ్మ మంగళ సూత్రమూ తీసుకుని అప్పులకు బయలుదేరాలి! తాకట్టుపెట్టడమూ, వడ్డీలుకట్టడమూ, తాకట్టు విడిపించుకోవటమూ, మళ్ళీ తాకట్టు పెట్టడమూ... ఇది ఇంతే! దీనికి తుదీ మొదలూ లేదు.

అమ్మగారు పండ్ల క్రికొన్న కొత్త వాయిల్ చీర కట్టుకుని - తలనిండా పువ్వులు పెట్టుకుని హాయిగా రోడ్డుమీద నడిచి వెళ్తున్నప్పుడు ఈ అప్పులు గుర్తుకొస్తే....ఓయీ! దేవుడా!

“ఏంటిలక్ష్మీ! హుషారుగా ఉన్నావ్?” కన్నుకొట్టి నవ్వుతూ పలకరించాడు గిరయ్య.

“ఛ! పో!” వయ్యారంగా సిగ్గుపడుతూ విడిచిపెట్టింది లక్ష్మి. తన్మయుడై పోయాడు గిరయ్య. గిరయ్య పెద్ద అందగాడు కాదు. మొన్న మొన్నటిపరక లక్ష్మి కంటి కనలు గిరయ్య ఆనలేదు. “ఛ! గిరయ్య నా మొగుడేంటి?” అనుకుంది. పదోక్లాసు చదివిన తనకు ఎవరో పెద్ద మొగుడే వస్తాడనుకుంది. కానీ, ఈ మొగాళ్లుఈళ్ళ కిదేం పొయ్యేకాలమోకాని, తన అందంచూసి గుటకలు మింగుతారే తప్ప....ఒక్కడూ ప్రేమించడు. అదంతా కథల్లోనే కాబోలు! ప్రతి ఒక్కడూ “నువ్వు పనిమనిషివి సుమా!” అన్నట్లు అల్లంతదూరాన నిలబెట్టే మాట్లాడతారు. తమలో కట్నాల బాధలేదు. ఎదురు ఓలి ఇచ్చి పెళ్ళాడాలి! పదోక్లాసు చదివిన అందమైన తనను ఒక “గాప్పోడు” ఎంతంటే అంత ఓలి ఇచ్చి పెళ్ళాడతాడని అనుకుంది.

తండ్రి రెండువందలరూపాయలకు తక్కువైతే ఇయ్యనన్నాడు. అంత ఓలి ఇయ్యటానికి ఎవడూ ముందుకురాలేదు. అసలు అమ్మా నాన్నలకి తనకు పెళ్ళి చెయ్యాలని లేదు.

డాక్టర్-పంతులు ఎటో చూస్తూ “నిర్మల చాలా మంచిది” అన్నాడు.

సివ్వం ఉలికిపడి “ఏంటిపంతులూ?” అన్నాడు.

డాక్టర్-పంతులు “ఆ....” అంటూ అయోమయంగా ఒక్క జ్ఞానంచూసి “ఏం లేదు పో!” అని కసిరాడు.

పరుగులతో, ఉరుకులతో తమ “భవనాని”కి చేరుకున్నాడు.

“డాక్టరు-పంతులు ఎల్లిపోతున్నాడు” అని వార్త అందించే సాడు.

“ఏంటి? ఏంటి?” అని గాభరాపడ్డారు మిగిలిన ముగ్గురూ, ఓపిగ్గా అంతా వివరించాడు సివ్వం.

“ఎందుకు? ఎందుకెళ్తున్నాడు పంతులు?” ఒకళ్ళ తరువాత ఒకళ్ళు అదే ప్రశ్న అడిగారు....

“నిర్మల చాలా మంచిది....” అచ్చు పంతులు అన్నట్లుగానే అన్నాడు సివ్వం....

మిగిలిన ముగ్గురూ సివ్వాన్ని విచిత్రంగా చూసారు. “ఒరేయ్! గారేమైనా సోకిందా?” బెంగగా అడిగాడు కిట్టయ్య....

“డాక్టర్-పంతులు అలాగే అన్నాడు. అంతకంటే ఏం చెప్ప లేదు.”

“నిర్మలంటే ఎవరూ?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు కిట్టయ్య.

“కంపెనీలో ఉంటది. అవిడ బాగుంటది” వివరించాడు గిరయ్య.

“డాక్టర్ - పంతులు కంపెనీలో మనుసుల కాసికెల్తాడా?” ఆశ్చర్యపోయాడు కిట్టయ్య....

ఇన్నాళ్ళనుంచి చూస్తున్నాం. పంతుల్లో అట్లాంటి బుద్ధిలే లేవు” అన్నాడు బుట్టి.

“ఉన్నయ్యే అనుకో! ఈ ఊళ్లోనే ఉండిపోవాలి కాని, పోతాననటమేంటి? పోతా పోతా, ‘నిర్మల మంచిది’ అనటం ఏంటి!” లా పాయింట్లు లేవదీసాడు గిరయ్య

“ఇందులో ఏదో తిరకానుంది....” కనిపెట్టేసాడు బుట్టి. “కాస్తులుగారి నడిగితేసరి, అన్నీ తెలిసిపోతాయి.” అని సాల్యాషన్ కూడా చెప్పేసాడు.

అంతకంటే వాళ్ళకు ఏ మార్గమూ తోచలేదు.

శాస్త్రులుగారి దగ్గరకే బయలుదేరారు. రోజూ బుద్ధి ఒక్కడితోనే పోరాడేవాళ్ళు. శాస్త్రులుగారు ఒక్కసారిగా నలుగురినీ చూసి మరింత విసిగిపోయారు.

వాళ్ళు వాళ్ళ కష్టారితంతో ఒక్కోరూపాయి ముందు పెట్టేసరికి విసుగు కాస్తా మాయమయింది. “ఎవరి చెయ్యిచూడాలి?” అన్నాడు.

“చెయ్యి చూడక్కర్లేదు. ఒకసయం చెప్పాలి. మా డాక్టర్-పంతులు ఎల్లిపోతానంటన్నాడు. నిర్మల మంచిదంటన్నాడు. మాకేం అర్థంకాటలేదు....”

శాస్త్రులుగారు నవ్వి “ఏముందీ? మీ డాక్టర్-పంతులికీ, ఆ నిర్మలమ్మకీ పెళ్ళయిపోతుంది” అన్నాడు.

నలుగురూ గతుక్కుమన్నార. గిరయ్య ఆశ్చర్యంగా “ఆ నిర్మలమ్మ కంపెనీలో మనిషి!” అన్నాడు.

శాస్త్రులుగారు గతుక్కుమన్నారు. అయినా ఒకసారి మాట అన్నాక వెనక్కు తీసుకోవటానికిలేదు.

“అయినా సరే పెళ్ళయిపోతుంది. నిర్మల మంచిది” అన్నాడు వాళ్ళ మాటలే తిరిగి అంటూ. ఆ మాత్రమైనా అనకపోతే ఆ పరిస్థితుల్లో తన జ్యోతిష్యానికి విలువ ఉండదు.

“మరి డాక్టర్-పంతులు పోతానంటన్నాడే?”

“ఆ నిర్మలే ఆయన్ని అపచెయ్యగలదు. అలా అపచెయ్యగలిగితేనే పెళ్ళవుతుంది!”

అప్పటికి నలుగురికీ సంతృప్తి కలిగింది. ముందు కర్తవ్యాన్ని ఆలోచిస్తూ లేచారు.

నిర్మల డాక్టర్-పంతుల్ని పోకుండా అపచేస్తుంది. సరే నిర్మల దగ్గరకు ఎవరు వెళ్తారు? డాక్టర్-పంతుల్ని పోకుండా అపచెయ్యమని ఎవరడుగుతారు? “నువ్వంటే నువ్వని” కాసేపు వాదలాడుకుని చివరకు నలుగురూ కలిసి వెళ్ళటానికే నిశ్చయించుకున్నారు.

“వేళ్ళ” లాటి పదాలు వాళ్ళకి రావు. ఆ అర్థంలో వాళ్ళువాడే పదాలు వేరు. ఆ మాటలు నిర్మల విషయంలో వాడటానికి వాళ్ళకి నోరు రాలేదు.

“నిర్మల” అనటానికి ఎలాగో ఉంది. అంచేత వాళ్ళు ఆలోచించి, ఆలోచించి నిర్మలకి “కంపెనీ దొరసాని” అని పేరుపెట్టారు.

“కంపెనీ దొరసానమ్మా!” అంటూ వాళ్ళు నలుగురూ తన దగ్గరకి వచ్చేసరికి నిర్మల చిరాకుపడుతూ “ఎవరు మీరు? ఏం కావాలి?” అంది.

ఆ చిరాకుచూసి వాళ్ళు కొంచెం జడిసారు. ఆసలు నిర్మల లాటి వాళ్ళను వాళ్ళు తప్పుకు తిరుగుతారు. తమ డాక్టర్-పంతులు కోసం కాకపోతే వాళ్ళు వచ్చేవాళ్ళేకారు.

“డాక్టర్-పంతులు పోతానంటన్నాడు?”

“ప్రోవీ!”

“నువ్వు....మీరు....ఆపు చెయ్యాలి!”

“నేను ఎందుకు ఆపుచెయ్యాలి? నేను అగమంలే ఆయన ఎందుకు అగుతాడు?”

“నిర్మల మంచిది అన్నాడు...”

నిర్మల ఉగ్రురాలై పోయింది “ఆయనే నాతో చెప్పమన్నాడా ఈ మాటలన్నీ మిమ్మల్ని?”

ఆ కోపానికి మరొకసారి గుండెలు రుల్లుమన్నాయి వాళ్ళకి.

“లేదు....లేదు, ఆయనకేం తెలీదు....మేమే వచ్చాం!”

“ఎందుకొచ్చారు? పొండి!”

వాళ్ళకు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగిపోతున్నాయి. “కంపెనీ దొర సానమ్మా! మా డాక్టర్-పంతులు పోకుండా అసవమ్మా!” అన్నారు చేతులు జోడించి.

వాళ్ళ దైన్యం చూస్తోంటే నిర్మలకు జాలికలగలేదు కాని కుతూహలం కలిగింది.

“డాక్టర్ - పంతులు వెళ్ళిపోతేనేం?” అంది.

ఈ మాత్రం సానుభూతి వాళ్ళకుకొంత ప్రోత్సాహాన్నిచ్చింది. ఒకరి కొకరు అందించుకుంటూ చెప్పటం మొదలుపెట్టారు.

“డాక్టర్-పంతులు మాకండరికీ అన్ని జబ్బులకీ మండు లిస్తాడు”

“తియ్య తియ్యటి మందులు....”

“ఎన్నో జబ్బులు తగ్గిపోయినాయి”

“సూచిమందులకి తగనియికూడా....”

“మా కందరికీ అప్పలిస్తాడు.”

“ఎంతడిగితే అంత....”

“వడ్డీ అడగడు....”

“అసలు కూడా మరిచిపోతాడు.”

“ఇంకా చాలా న్యాయాలు చేస్తాడు.”

“మాకే కాదు. అందరికీ....”

“నర్సిమ్ములు పెళ్ళానికి కడుపు పోయినపుడు ఏవాఖానాలో చేర్చించాడు”

“రిజై అద్దెలు తనే పెట్టుకున్నాడు....”

ఇంతవరకూ విన్న నిర్మల పకపక నవ్వేసింది. ఆ నవ్వువిన్న వీళ్ళకి కొందరికీ దైర్యం వచ్చేసింది. ఇంకా డాక్టర్-పంతులు గొప్ప తనాన్ని చెప్పాలనే ఉంది వాళ్ళకి. కాని, నిర్మల వినేలా లేదు. “వస్తావా?....రావా?” అన్నారు. వాళ్ళకి గభాలున నువ్వునే వస్తూంది. మన్నించి మాట్లాడాలని పంతులు ఎన్నివిధాలుగా బోధించినా వాళ్ళకు ఆ ఆలవాటు వంటపట్టడం లేదు.

‘డాక్టర్-పంతులు’ పట్ల ఏదో కుతూహలం కలిగింది నిర్మలలో. ఇంట్లో అతని చెయ్యికూడా వుండేమోననే అనుమానం ఆవిణ్ణి వదలటం లేదు.

“వస్తాను. పదండి.” అంది. నలుగురితోనూ కలిసి నిర్మల డాక్టర్-పంతులు వుంటున్న పెంకుబీల్లు దగ్గిరకి వచ్చేసరికి, పంతులు సామాను సర్దుకుని ప్రయాణ సన్నాహంలో వున్నాడు. అది చూసే సరికి నిర్మలలో సగం అనుమానం తీరిపోయింది. పంతులు నిర్మలని చూడగానే తెల్లబోతూ “మీరా?....మీరు....మీరు....వచ్చారా?” అన్నాడు తడబడుతూ.

ఆ తడబాటు చూడగానే నిర్మల అనుమానం పూర్తిగా తీరిపోయింది.

గోడవారగా వున్న మడతమంచం చూపించి “కూర్చోండి!” అన్నాడు. నిర్మల ముఖం చిట్లించింది. పంతులు మళ్ళీ తడబడుతూ

“కుర్చీలేదు. నేను నించుంటాను.” అన్నాడు. నిర్మల నవ్వింది.
కానీ, కూర్చోలేదు.

“మీరు వెళ్ళిపోతున్నారా?” అంది.

“అవును.”

“ఎందుకూ?”

“వుండటం మాత్రం ఎందుకూ? ఈ రాత్రి పాఠశాలలో
రెండు రకాలున్నాయి. ఒక రకం పాఠశాలలోకి కొద్దో గొప్పో
చదువుకుని, ఏదో ఒక వుద్యోగం చేసుకుంటూ ఎలాగైనా పరీక్షలు
పాసవ్వాలని వస్తారు. అలాంటి వాళ్ళు తప్పకుండా వస్తారు. మరో
రకం రాత్రి పాఠశాలలో వయోజనులకు ప్రాథమిక విద్య నేర్పటం
కోసం నడుపుతారు. ఈ ప్రాథమిక విద్యకోసం వచ్చే పెద్దవాళ్ళెవరూ
వుండరు. వయసుమీరిన వాళ్ళతో “తల, వల” చదివిందేసరికి తల
ప్రాణం తోకకొస్తుంది.”

“అందుకే వెళ్ళిపోతున్నారా?”

“అవును. మీరన్నాక విజంగానే ఈ వృత్తిలో వుండటానికి
నాకు సిగుగా వుంది.”

“యెడ్యుకేషనల్ ఫిలిమ్స్ ద్వారా చదువు చెప్పటానికి ప్రయ
త్నించకూడదూ?”

“ఎదో సామెత చెప్పినట్లుగా వుంది. ‘మింగ మెతుకు లేదు
కాని, మీసాలకు సంపెంగనూనే కావాలన్నట్లు.’ పీళ్ళు ఫండ్స్
లేవంటూ మాకు జీతాలే సరిగా యివ్వటంలేదు. ఇంక యెడ్యుకేషనల్
ఫిలిమ్స్, ప్రొజెక్టర్స్ ఇవన్నీ ఎవరిస్తారు?”

“మీకు జీతాలు సరిగా యివ్వటం లేదా?”

“మూడు నెలలనుంచి జీతాలు లేవు మా అన్నయ్యలు
పొలాలమీద దబ్బు పంపిస్తున్నారు కనుక గడుస్తోంది.”

“అయితే మీ రొక్కరే సిగుపడక్కర్లేదు. మీకంటే పైవాళ్ళు-
సిగుపడవలసిన వాళ్ళు చాలామంది క్యూలో ఉన్నారు”

“కావచ్చు-నేనిక్కడ ఉండి చెయ్యగలిగినదేముంది?”

“అలా నిరుత్సాహపడకండి. ఒక మంచి పని తలపెట్టినప్పుడు
వెంటనే పూర్తికాదు. ఏదో ఒక ఉపాయం ఆలోచిద్దాం! వెళ్ళి

పోకండి!”

“సరే! వెళ్ళును.”

ఈ సంభాషణ జరుగుతున్నంతసేపూ నలుగురూ ఒకరినొకరు కనుసైగలతో హెచ్చరించుకుంటూ, భావగర్భితంగా నవ్వుకుంటూ విలబడ్డారు.

డాక్టరు - పంతులు “వెళ్ళును” అనగానే నలుగురూ మహా దానందంతో “కంపెనీ దొరసానమ్మ మంచిది.” అన్నారు ఏక కంఠంతో.

వాళ్ళ ఆనందం చూస్తే నిర్మలకే ముచ్చటేసింది. నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. నలుగురూ తమ భవనానికి జయలుదేరారు అంతరంగిక చర్చలు ప్రారంభించటానికి....

“డాక్టర్-పంతులికి, కంపెనీ దొరసానమ్మకీ పెళ్ళవుద్దా?”

“శాస్త్రీలుగారు చెప్పినట్లే కంపెనీ దొరసానమ్మ పంతుల్ని యెల్లకుండా ఆపిందిగా! ఆయన చెప్పినట్లు పెళ్ళి అవుద్ది....”

“కంపెనీ మనిషి....”

“అయినా మంచిది....”

“ఈల్లద్దరికీ పెల్లయితే బాగానే ఉంటది.”

ఈ ఆభిప్రాయంతో అందరూ ఏకీభవించారు.

శాస్త్రీలుగారి జోన్యం నిజమవుతోంది. తననీ ఎవరో చదువుకున్న-ఉద్యోగం చేసే పిల్ల ప్రేమించేస్తుంది, తప్పదు- అనుకున్నాడు బుజ్జి దిగాలుగా.

6

“వీయ్! ఏంటా చూపులు! పని కానియ్యి” అన్న మేత్రి అదలింపుతో ఉలికిపడి ఈ రోకంరోకి వచ్చాడు బుజ్జి. ఆ రోజు అతడు పనిచేస్తున్న ఇంట్లో ఇద్దరు అందమైన అమ్మాయిలు కిలకిల

నవ్వుతూ తిరుగుతున్నారు. వాళ్ళిద్దరినీ బెంగగా చూస్తున్నాడు బుజ్జి తన జోస్యం గుర్తు చేసుకుంటూ.

“ఇట్టా అట్టా ఇట్టా పక్క చూపులు మొదలెట్టావంటే నీ కెప్పుడూ పనియ్యను జాగ్రత్త! అయ్యగారు చూసారంటే సున్నం రోకి ఎముక మిగలనియ్యరు!” మరోసారి హెచ్చరించాడు మేస్త్రీ. అప్పటికి జోస్యంలో రెండవ భాగం గుర్తుకొచ్చి, అదిరిపడి పని మీదకు మనసు మళ్ళించాడు.

ఎక్కడ ఏ అమ్మాయి కాస్త చదువుకున్నట్లు కనిపించినా, ఆ అమ్మాయి తనను ప్రేమిస్తుందేమోనని చూస్తాడు బుజ్జి ఆ అమ్మాయి తండ్రి తనను తన్నేస్తాడేమోనని బెంగపడుతూ అతనిని గమనించకుండా ఆ అమ్మాయి సాగిపోగానే తేలిగ్గా నిట్టూరుస్తాడు.

కాసులయ్య కాఫీ హోటల్ బాగా వృద్ధి పొందింది. పైన మరో అంతస్తుకూడా కట్టాడు. దగ్గిర దగ్గిర పది గదులు కట్టి లాడ్జింగ్ ఏర్పాటు కూడా చేసాడు. ఖరీదైన హోటళ్ళలోకంటే ఇక్కడ గదులకు అద్దె తక్కువవటంతో మధ్యతరగతివాళ్ళు బయట ఊళ్ళ నుంచి వచ్చినపుడు ఆ గదుల్లో దిగుతారు. పార్ట్నర్ ఎప్పుడూ కాసులయ్య హోటల్ లోనే ఉండడు, కాని తరచుగా వస్తూ పోతూ ఉంటాడు.

ఆ రోజు బుజ్జి కూలి పని ముగించుకుని తన “భవనానికి” వస్తోంటే అతని ముందు ఒకమ్మాయి వెనక్కి వెనక్కి తిరిగి చూసు కుంటూ నడుస్తోంది. బుజ్జి వెనక్కు తిరిగి చూసాడు తన వెనకాలని ఎవరైనా ఉన్నారేమోనని ఎవరూ లేరు! ఆ అమ్మాయి తననే చూస్తోందని విశ్చయమయిపోయింది అతనికి. కాళ్ళు గడగడ వణుకు తున్న జ్యోతిష్యం తప్పించుకోలేక ఆ అమ్మాయిని సమీపించాడు.

“ఎక్స్యూజ్మి” అన్నాడు కష్టపడి నేర్చుకున్న ఇంగ్లీష్ లో ఆ అమ్మాయి ఉలికిపడి, తెల్లబోయి, తేరుకుని “ఏమిటి?” అంది ఆశ్చర్యంగా.

ఆ అమ్మాయి తెలుగులో మాట్లాడినా, బుజ్జి మాత్రం తెలుగులో మాట్లాడాలనిపించలేదు. తెలుగులో మాట్లాడేస్తే తను కష్టపడి నేర్చుకున్న ఇంగ్లీషంతా ఏమైపోవాలి ?

“ఎక్స్‌క్యూజ్‌మి....” అన్నాడు మళ్ళీ మరింత నొక్కి-
నొక్కి పలుకుతూ పెద్ద నవ్వును కూడా జోడించి.... కాస్త విదానంగా
ఆలోచించేసరికి అర్థమయింది ఆ అమ్మాయికి. విరగబడి నవ్వేసింది.
ఆ నవ్వు చూసేసరికి బుజ్జికి పూర్తి నమ్మకం ఏర్పడిపోయింది. ఆ
అమ్మాయి తన లవ్వరేనని....

“నువ్వు సదాకున్నావా?” అన్నాడు.

“ఆ! చదువుకున్నాను.”

“ఉజ్జోగం పేస్తావా?”

“ఆ! చేస్తున్నాను....”

“గుడ్డో!” గట్టిగా ఈల వేసాడు బుజ్జి. ఆ అమ్మాయి
బుజ్జిని వింతగా చూస్తోంది. హుషారుగా నడుస్తోన్న బుజ్జి చటుక్కున
అగిపోయి “నీకు అయ్య ఉన్నాడా?” అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి కూడా అగిపోయింది ఒక్క షణం.... నిట్టూర్పు
కూడా విడిచింది. “లేడు!” అంది.

“అయితే పల్లెడు” హుషారుగా అన్నాడు.

“ఏమిటి పరవాలేదు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

“ఏంటిలేదు. ఆ సంచి నేను అట్టుకుంటా?”

ఆ అమ్మాయి ఒక్క షణం తటపటాయించి బుజ్జిని మరోసారి
ఎగాదిగా చూసింది. బుజ్జి ఒక వెర్రి నవ్వు నవ్వాడు. ఆ నవ్వుకి
ముగ్ధురాలయినట్లు ఆ అమ్మాయి తన చేతిలో సంచి బుజ్జి కిచ్చింది.
అ సంచి కాస్త బరువుగానే ఉంది, కానీ, అలాంటి బరువులు
మొయ్యటం బుజ్జి కలవాటే! ఆ అమ్మాయితో లవ్వు దైలాగులు
కొట్టాలని ఉంది కాని, వెధవది ఒక్కటి కూడా గుర్తు రావటంలేదు.
ఆ అమ్మాయి కూడా ఏదో ఆలోచించుకుంటూ నడుస్తోంది.

“ఏడకెళ్ళాలి?” అడిగాడు బుజ్జి.

“కాసులయ్య కాఫీ హోటల్‌లో రూం తీసుకుని ఉంటాను.”

“హేయ్! మా బంగళా కూడా అక్కడే!”

ఆ అమ్మాయి గతుక్కుమని అగిపోయి “బంగళాయా?”
అంది గాభరాగా.

ఆ గాభరా చూసి పరమానందంగా “ఆ! బంగళాయే! పెద్ద

బంగళా-రెండంతస్తులు-పై అంతస్తుకి మెట్లు లేవు-విరిగిపోయాయి-
కాసులయ్య కాఫీ హోటల్ కి ఎదురుగానే ఉంటది....” అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి విరగబడి నవ్వుతూ “ఆ పాడుబడిన కొంపా?”
అంది....

తమ భవనాన్ని ఆలా అనటం బుజ్జికి నచ్చలేదు. కానీ ఆ
అమ్మాయి నేమీ అనలేకపోయాడు. “సదాకున్న అమ్మాయిని లవ్
సేస్తే ఇంతే! ఏటనడానికి నేను” అని విసుక్కున్నాడు లోలోపల.

కాసులయ్య కాఫీ హోటలు స్థాపించింది. ఆ అమ్మాయి
బుజ్జి చేతిలో ఉన్న సంచి తీసుకుంది. ఆ అమ్మాయి ఏమీ అనక
పోవటం చూసి బుజ్జి తనే “తాంకుయా” అన్నాడు. ఆ అమ్మాయి
నవ్వుకుని తన పర్స్ లోంచి ఒక పావలా తీసి బుజ్జి చేతిలో పెట్టింది.

“ఇదేంటి?” అన్నాడు బుజ్జి.

“నీకు కూలి....”

బుజ్జికి గిరగిర కళ్ళలో నీళ్ళు చిరిగాయి....

“లవ్వన్నకాడ కూలి తీసుకోను!” ఆ పావలా వదులుకోవ
టానికి ఎంత కష్టంగా ఉన్నా త్యాగం చేసేస్తూ అన్నాడు బుజ్జి.

మరొక్కసారి నిర్భాంత పోయింది ఆ అమ్మాయి. బుజ్జి
కంగారు పడుతూ “నా తప్పు నేను. ఆ కాస్తర్లు అట్టానే చెప్పినాడు”
అన్నాడు.

నెమ్మది నెమ్మదిగా బుజ్జిని ప్రశ్నలడిగి అసలు విషయం తెలు
సుకున్న ఆ అమ్మాయి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. ఆలా ఆ
అమ్మాయి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోవటంతో బుజ్జి ప్రేమ హృదయం
పురి విప్పి నాట్యమాడింది. అక్కడ నిలబడి ఆ అమ్మాయి ఏరూం
లోకి వెళ్ళిందో చూసి, ఆ తరువాత తన భవనంలోకి వెళ్ళాడు.
అప్పటికే గిరయ్య, కిట్టయ్య, సివ్వం వచ్చేసారు.

“ఒరేయ్! ఒరేయ్! సదాకున్న అమ్మాయి, ఉద్యోగం
సేస్తున్న అమ్మాయి, నన్ను లవ్ సేసేసిందరా!” అని చెప్పేసాడు
మిత్రబృందంతో....

“ఛ! ఫో!” అన్నాడు గిరయ్య....

“ఏదీ! చూపెట్టు....” అన్నాడు సివ్వం.

“కల్లోనా?” అని నవ్వాడు కిట్టయ్య.

తన ఆప్త మిత్రులే తనని నమ్మనందుకు కోపం వచ్చింది బుజ్జికి—“నిజం! వొట్టు, అదిగో ఆ గదిలో ఉంచాది” అని తన ప్రియురాలు ప్రవేశించిన గది చూపించాడు బుజ్జి. మిత్రులంతా ఆత్రంగా చూసారు. ఆ రూం తలుపులు వేసి ఉన్నాయి. లోపల లైట్ వెలుగుతోంది. ఏవో సీదలు తప్ప ఏమీ కనపడటం లేదు. మిగిలిన ముగ్గురూ ఒక్క నిమిషం చూసి విసిగిపోయి పడుకున్నారు. కాని, బుజ్జి మాత్రం కదలేదు. ఆ రూంనంకే చూస్తూ అలాగే కూచున్నాడు. ఒక రాత్రి వేళ ఆ గది తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. ఆ అమ్మాయి చేతిలో నంచి పుచ్చుకుని బయటికొచ్చింది. బుజ్జి ఒక్క కేక పెట్టి తన మిత్ర బృందాన్ని లేపాడు.

“ఒరేయ్! నా లవ్వర్ ఎక్కడికో పోతంది-నేనూ పోతన్నా!” అని అరిచి ఆ అమ్మాయి దగ్గరకి పరిగెత్తాడు. ఆ అమ్మాయి గతుక్కునని “నువ్వెందుకొచ్చావ్?” అంది కోపంగా.... ఆ కోపానికి బిక్కచచ్చిపోయి “రేత్రంతా నీ గదికేసే సూక్తా కూకున్నా! నువ్వు బయటికి రాగానే నేనూ వచ్చినా....” అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి పక్కనే ఎవరో మరొక మీసాల తనను ఉన్నాడు. “ఎవరితను?” అన్నాడు ఇంగ్లీష్ లో....

“ఎవరో వెట్టిదాగు? మనిషిలా ఉన్నాడు. ఎవడో జ్యోతి స్కుడు చదువుకున్న అమ్మాయి వాడిని ప్రేమిస్తుండని చెప్పాడుట! నేనే వీడిని ప్రేమించబోయే అమ్మాయి నని నిన్నటినుంచి నా వెంట బిడ్డాడు.” పకపక నవ్వింది ఆ అమ్మాయి. ఆ మీసాలామనా నవ్వాడు.

“నాకోమంచి ఆలోచన వచ్చింది-నువ్వు వీడిని సీతో తీసుకెళ్ళు. ఈ ప్రాంతంవాడే కనుక అన్నీ తెలిసి ఉంటాయి. నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు కనుక సీకే కష్టమూ రానియ్యదు. అన్నివిధాలా మంచిది.” అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి కొంచెం ఆలోచించి అందుకు ఒప్పుకుని “నువ్వు నాతో స్టేషన్ వరకు వచ్చి రైల్వేస్టేషన్ వరకా?” అంది బుజ్జితో. బుజ్జి పరమానందంగా ‘ఓ’ అని. అంతలో దిగాలగా “పోతున్నావా?” అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి నవ్వి “మళ్ళా వస్తానుగా?” అంది.

“నీ పేరేమిటి?”

“నీ యషం-ఏదో ఒక పేరుపెట్టి పిలు!”

“అవర్ అంటాను.”

“అలాగే!”

ఆ మీసాలతను నవ్వుకుంటూ ఆ అమ్మాయికి చెయ్యి ఊపి వెళ్ళిపోయాడు.

బుజ్జి ఆ అమ్మాయి చేతనఁచి పుచ్చుకని బయలుదేరాడు. ఆ అమ్మాయి వెంట నడిచింది.

బుజ్జి కేకకు నిద్రలేచిన మిత్రబృందం కళ్ళు నులుచుకుంటూ దూరాన్నుంచి ఈ దృశ్యం చూసారు. గుండె బాదుకుంటూ “శా... శ్రిలు గారి జోన్యం నిజమయిపోయింది! ఇక డాక్టర్ పంతులికి, ఆ... ఆ... దొరసానమ్మకి పెళ్ళయిపోయింది” అనుకున్నారు.

7

“ద్రబ్బు ఇబ్బంది”- దీనిలాంటి సార్వకాలికమూ, సార్వజనీనమూ అయిన పదం మరొకటి లేదు.

అన్ని కాలాల్లోనూ, అన్ని వర్గాలవారికీ తరతమ భేదాలతో వర్తించే పదం ఇది. చంద్రమ్మా, కనకమ్మా హోరాహోరీ పోట్లాడు కుంటున్నారు. ఆ పోట్లాట చూసిన వాళ్ళెవరూ వాళ్ళు తల్లికూతుళ్ళని చెప్పినా నమ్మలేదు.

“నా మొగుడు తాగివొస్తావని అడికి తెలీకుండా బిడ్డయి మొండి పట్టా గొలుసులు నీకాడ వాచిదెడితే అమ్మకుతింటావా?” అని తల్లిని తిట్టిపోస్తోంది చంద్రమ్మ.

“యేడేటి! నాకు తెలీకుండా మీ అమ్మకాడ సొమ్ము దాస్త న్నావా?” అని చంద్రమ్మ జుట్టు దొరకపుచ్చుకొని రకరకాల ‘ముద్దు పేర్ల’తో, పిలుస్తూ తన్నాలని చూస్తున్నాడు మొగుడు. వాడిని విడిపించుకొని తల్లి మీదమీదకి పోతూ తిట్టిపోస్తోంది చంద్రమ్మ.

“నేనేం సేసినాను? మింగినానా? నీ పిల్లకి పడుదు పోసాను. ఎక్కడతేను? నాలోజులాగు. నియ్యి నీస్తాను.” అని రాగాలు తీస్తోంది కనకమ్మ.

ఇంతటి రసవత్తరమైన సన్నివేశం సాగుతుండగా అక్కడికి కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారకులు వచ్చారు. కుటుంబ నియంత్రణ అవశ్యకతని వివరించారు. పరిమిత కుటుంబంవల్ల లాభాలు తెలియ జెప్పారు. చివరకు తమతో ఆస్పత్రికి వచ్చి కుటుంబనియంత్రణ ఆపరేషను చేయించుకోమని నిర్బంధించారు. అంతచివరకు వేడుగా చుట్టూ మూగి ఆ ఉసులన్నీ విన్న జనం ఆస్పత్రి, ఆపరేషన్ లనగానే బెదిరిపోయారు.

“నా మొగుడు బండపని చెయ్యాల. ఆపరేషన్ అయినాక పదిరోజులు పడుకుంటే ఇల్లెట్లా గడుస్తది? నేనూ, పిల్లలు ఏమయి పోవాలి?”

“నేను చెట్లమందు తాగినాను. ఇంక కాన్పురాదు. ఆస్పత్రి ముందులకంటే ఇయ్యే నయం.”

“అల్లామధ్య చేతిమీద గెడ్డయి ఆస్పత్రికొస్తే ఆపరేషనన్నాడు. ఏసూచి గుచ్చినాదో ఏమో! ఇల్లింత లావు వాచిపోయి చీమట్టిపోనాచి! సచ్చిపోనాను. ఆస్పత్రిమాట సెప్పకు దేవుడో!”

ఇలా మొదలయ్యాయి సమాధానాలు. ప్రచారకులు వాళ్ళకు సచ్చజెప్పాలని చూస్తునే ఉన్నారు. వాళ్ళ వాళ్ళ గొడవలు చెప్పు కుంటూనే ఉన్నారు. చివరిగోల వాళ్ళదిగా ఉంది.

“ఆపరేషన్ చేయించుకుంటే మీకు కొంతడబ్బు బహుమతిగా ఇస్తారు.” అని ఆశ చూపించారు ప్రచారకులు.

గిరయ్య వెంటనే ముందుకొచ్చి “నేను చేయించుకుంటాను!” అన్నాడు. ఒక్క కేసైనా తిగిలినందుకు పరమానందపడుతూ “అలాగే! మాతో ఆస్పత్రికి రావాలి. మీ ఆవిడ అంగీకారం కూడా కావాలి!” అన్నారు.

గిరయ్య సిగ్గుపడుతూ “నాకు పెళ్ళిచాలేదు. మీరు పైసలిస్తే ఓలికట్టి పెళ్ళాడాలి?” అన్నాడు. వాళ్ళ మొదట నిర్వాంతపోయి, తరు

వాత ఒకళ్ళ ముఖం ఒకళ్ళు చూసుకుని పకపక నవ్వుకుని “వీళ్ళకేం చెప్పగలం?” అనుకున్నారు సరాళగా....

పీత్రబ్బందం నలుగురూ ఒకేసారిగా డబ్బు ఇబ్బందిలో పడ్డారు. బుజ్జిగాడు ‘లవ్వు’లో పడ్డాక తనకు ప్రత్యేకంగా ఒక అదం కొనుక్కోవాలనుకుంటున్నాడు. డబ్బులు లేవు. సివ్వానికి ఆ రోజే విడుదలయిన కొత్త సినిమా చూడకపోతే ప్రాణాలు నిలవటంలేదు. డబ్బులు లేవు. నాగులు దాని మోజులోపడి దానికి యెండ్లకడియాలు కొంటానికి మార్వాడీ దగ్గర అప్పుచేశాడు కీట్లయ్య. “నడ్డీ అయినా కట్టకపోతే బ్రతకనియ్యను” అంటున్నాడు మార్వాడీ.... డాక్టరు పంతుల్ని ఎలా ఆడగాలో కూడా అర్థంకావటంలేదు కీట్లయ్యకి. అందరికంటే పెద్ద పద్దు గిరయ్యకి. పదోక్లాసు లక్ష్మిని పెళ్ళావడానికి ఓలిడబ్బులు రెండొందలు కావాలి! డాక్టరు - పంతులు అయినా, పదే నర్దుతాడు కానీ, ఒక్కసారిగా రెండొందలిస్తాడా? నలుగురూ కూడ బయక్కుని పంతులు ఇంటికొచ్చారు. పంతులు దిగాలుగా కూచుని ఉన్నాడు. “అట్టాఉన్నావేంటి పంతులూ?” అని ఆస్థాయంగా పలక రించారు. “డబ్బు ఇబ్బంది!” బెంగగా అన్నాడు పంతులు, నలుగురూ ఒక్కసారిగా గతుక్కుమన్నారు ఖాళీజేబులు తడుముకుంటూ!

“ఎంతకావాలేంటి?” అన్నారు బింకంగా....

“మూడు వేలు? మూవీ ప్రొజెక్టరు కొనాలి!”

నిలబడ్డ నలుగురూ ధన్మని కూలపడ్డారు.

8

రాత్రి పాఠశాలకి చదువుకోవటానికెవరూ రాకపోతే తను వెళ్ళిపో

తానని బెసిరించాడు డాక్టరు-పంతులు. పంతులు చెప్పే చదువు కంటే పంతులు మందులు కావాలి అందరికీ. తియ్యగా ఉంటాయి. చిన్నపిల్లలకి వచ్చే జబ్బులన్నీ తగ్గిపోతున్నాయి. ఫీజ్ అక్కర్లేదు. అందేత చాలామంది పంతులు వెళ్ళిపోకుండా ఉండాలని చదువుకొన

టానికి రావటం మొదలుపెట్టారు. వేంకటాచలపతికి కొంతైనా తన
 కర్తవ్యం నిర్వహించగలుగుతున్నాననే సంతృప్తి కలిగింది. సరస్వ
 తమ్మ ఎన్నాళ్ళుగానో కళ్ళనొప్పలతో బాధపడుతోంది. అప్పుడప్పుడు
 నడుం పట్టేసింది. ఆవిడికు-ఇవన్నీ లెక్కిచెయ్యకుండా యాంత్రి
 కంగా తిరుగుటం ఆలవాటు చేసుకుంది ఆవిడ. డాక్టర్-పంతులు
 హోమియోపతి మందులిస్తాడనీ, అవి బాగా పనిచేస్తాయనీ వింది.
 పోనీ, చూద్దామనిపించి పంతుల్ని పిలిపించింది. కబురు వికాసం
 సంతోషంగా వచ్చాడు పంతులు. సరస్వతమ్మకి ఏదేవో మాత్ర
 లిచ్చాడు. అవి కాస్తా పనిచేసాయి. ఆవిడ నడుంనొప్పి కాస్త తగ్గింది.
 అంతకుముందు అహర్నిశలూ నొప్పిగా ఉన్నప్పుడు లక్ష్యపెట్టకుండా
 తిరుగితిరిగిన సరస్వతమ్మ అప్పుడప్పుడు నొప్పి తగ్గగానే, నొప్పి వచ్చి
 న్నప్పుడు అసలు భరించలేకపోతోంది. ఆ కారణంగా పంతులు
 సుధర్మకి తరచు రావలసివస్తోంది. అక్కడి ఉన్న పిలిచిన అమ్మాయి
 లకు కూడా ఉచితంగా తియ్యని మందులిచ్చే డాక్టర్ని చూడగానే
 అంతకు ముందు తమకు ఉన్నాయనికూడా తెలియని రోగాలన్నీ గుర్తుకు
 రాసాగాయి. దానా దీనా డాక్టర్-పంతులు సుధర్మకు సన్నిహితుడు.
 ఆత్మీయుడూ కూడా అయిపోయాడు. పంతులుతో పాటు అతని క్రియ
 శిష్యులు నలుగురూ కూడా సుధర్మకు సన్నిహితులయిపోయారు.
 సుధర్మ వాతావరణమే పంతులికి విచిత్రంగా కనిపించేది. అక్కడున్న
 అమ్మాయిలందరూ ఎప్పుడూ ఏవో ఒక పనిచేస్తూనే ఉంటారు. అల్లి
 కలు, కుట్లు, పెయింటింగ్స్-ఇలా రకరకాలు. తను కథల్లో-
 నవల్లో చదివిన దైన్యం వాళ్ళ ముఖాల్లో ఏకోకానా కనిపించటం
 లేదు. గుమ్మంలో ఘూర్చా లేదు. వాళ్ళ హాయిగా ఇష్టంవచ్చినట్లు
 ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి వెళ్తారు. ఏ నిర్బంధాలూ కనిపించ
 లేదు. అక్కడికి విటులు వస్తున్నారా? ఏమో! విటులు వస్తే రాత్రులు
 కదా వచ్చేవి! పంతులు ఎప్పుడూ రాత్రి సమయంలో రాలేదు.
 అప్పుడప్పుడు ఎవరెవరో వస్తుంటారని తన శిష్యులు చెప్పగా
 విన్నాడు. దానిగురించి ఆలోచించటం ఇష్టంలేక ఆ విషయం మనసు
 లోంచి తొలగించటానికి ప్రయత్నించేవాడు. చివరికి ఒకనాడు సరస్వ

తమ్మనే అడిగేసాడు. “మీకు కాపలాగా ఘూర్తా ఏవరూ లేరేం?” అని. సరస్వతమ్మ నవ్వుతూ “కాపలా దేనికి?” అంది.

“ఈ ఆమ్మాయిలు పొరిపోరా?”

“పొరిపోవల్సిన కర్మ ఏముంది? పీళ్ళు వెళ్ళాలనుకుంటే వెళ్ళిపోవచ్చును!” — ఎన్నెన్నో ఆడగాలనుకున్న పంతులు ఎలా ఆడగాలో తెలియక ఊరుకున్నాడు. అతని అవస్థ కనిపెట్టి సరస్వతమ్మ పరిత ఊర్చున్నట్లు “ఇక్కడ అమ్మాయిల్లో కొందరికి పెళ్ళిళ్ళు కూడా ఆమ్మాయి” అంది.

“పెళ్ళిళ్ళా?” అన్నాడు పంతులు పట్టరాని ఆశ రర్మతో....

ఆ అశ్చర్యానికి అసందిస్తూ “అక్కడ వాళ్ళ ఇంట్లోనా, వాళ్ళ భర్తల డ్లెతో కలిపి నా డ్లెతో రాసుకున్నాడు అని నుంచి సరిబంధాలో!” అంది. “ఎలా? ఎలా?” అన్నాడు పంతులు తికమక పడుతూ....

“ఎలా ఏముంది? లోకంలో గొప్ప పనులు కలవాళ్ళు కూడా ఉంటారు.”

పంతులు గుటకలు ప్రింగి ఉంటున్నాడు. నిర్మల చురీ వింటూ కవిపిస్తుంది పంతులికి. మిగిలిన వాళ్ళలాగా నిర్మల ఆ పనులూ ఈ పనులూ చెయ్యడు. ఎవరూ ఏదో చూడవలసివస్తూ, రాసుకుంటూ ఉంటుంది లేకపోతే ఏక్కడో వెళ్ళిపోతుంది. “ఎక్కడకు వెళ్తున్నావు? ఏం ఏదో చేతున్నావు? ఏం చేస్తున్నావు?” అని న ప్రశ్నలు ఆడగాలని పంతులిచ్చెన కనుక చాలాగా ఉన్నా పోగే సాగడం అగటలేదు. నిర్మలకి ఉన్న పనులన్నీ పంతులు అవసరమైనవి అరుదుగా పంతులితో చెప్పడం వల్ల నిర్మల ఆ పనులను జనం ఛిన్మయం చేసుకుపోయినా ఉన్నాయి.

ఆ రోజు కాన్వేన్షన్ రాసుకున్నాడు. నిర్మల అలాగే అలాగే దోరటిలో “జాగున్నారా? నీవే కలెక్టింగ్ చేస్తున్నావు, ఏదో చేయడం లక విఫలమైన అదిదాకంతో

“ఏదో, మీదమువల్ల.” రాసుకున్నాడు నిర్మలగా చూస్తూ వెటవారంగా అంది నిర్మల. ఎవ్వరూ కూర్చోకున్నాడనానే కూచున్నాడు రాసువయ్య.

“ఇక్కడ ఇద్దరు ముగ్గురు గూండాలు మనిచేతుల్లో ఉన్నారు. తలుచుకుంటే ఏమైనా చెయ్యగలరు.”

“అలాగా....”

“మీకేదైనా ఇబ్బంది కలిగితే నాకు చెప్పండి. క్షణాల్లో వాళ్ళని క్కడికి పిలిపిస్తాను.”

“థేంక్స్.”

రాఘవయ్య కొంచెంసేపు ఏదో అనిస్తున్నట్లు మౌనంగా కూచున్నాడు. అతని చూపులు నిర్మలను యావగా చూస్తున్నాయి. ఎంతకూ ఎవరూ వీదీ మాట్లాడకపోవటంతో ఏసిగి “నా మామూలేది?” అన్నాడు.

“ఏ మామూలు?”

“ఏయ్! చాలా దూరంపోతుంది జాగ్రత్త!”

“ఎంతదూరం పోతుంది? ఒక పోలీస్ కానిస్టేబుల్ తన చేతుల్లో గూండాలున్నారని సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నట్లు పై ఆధికారులకు తెలిసేవరకూ, కంపెనీలకు బాహుటంగా వచ్చి మ.మూళ్ళకోసం బెదిరిస్తున్నాడని రిపోర్ట్ వెళ్ళేవరకా?”

రాఘవయ్య ముఖం పాలిపోయింది. అతని కళ్ళు వణకటం వృష్టంగా కనిపించింది. చేతిలో లాత్ గట్టిగా నేలమీదకొట్టి “చూస్తాను చూస్తాను” అనుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

పోలీసులు కంపెనీలో ఆదవాళ్ళని రకరకాల యాతనలు పెడతారని విన్నాడు. అలానే కథల్లో చదివాడు. ఇప్పుడు తన కళ్ళ ముందు కంపెనీలో మనిషే పోలీసుని ఆదరగొట్టి పంపించింది.

“వహ్వా! కంపెనీలంటే ఇలా ఉండాలి!” అన్నాడు పంతులు ఆనందంతో. నిర్మల అతని ముఖంలోకి చూసి నవ్వింది.

మిత్రులు నలుగురికీ సరస్వతమ్మ దగ్గర బాగా చనువు ఏర్పడి పోయింది “అమ్మగారు!” అంటూ కూడాకూడా తిరుగుతున్నారు.

“అమ్మగారూ! డాక్టర్-పంతులకీ, కంపెనీ దొంగసానమ్మకీ పెళ్ళెప్పుడు అవుద్దో!” అనేశాడు ఒక రోజున బుజ్జి-వారినల గురిలో కొంచెం అమాయకుడు. మిగిలిన ముగ్గురూ అలా మాట్లాడవద్దని

కనుసైగలు చేసినా గమనించుకోలేదు. ఉలికిపడింది సరస్వతమ్మ. మిగిలిన అమ్మాయిలు కూడా తెల్లబోయి చూసారు....

“ఏమిటి? నిర్మలకీ, పంతులకీ పెళ్ళా?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సరస్వతమ్మ.

“అవును-జోన్యం తప్పదు.” అని వంతసాడారు మిగిలిన ముగ్గురూ ఇంతవరకు వచ్చాక అసలు విషయం బయటపెట్టటమే మంచి దనిపించింది వాళ్ళకీ. ఎవరూ పూసుకోకుండా పెళ్ళి ఎలా అవుతుంది?

“ఏం జోన్యం?”

“శాస్త్రులుగారు చెప్పారు. ‘నిర్మల మంచిది.’ అని చెప్పారు.”

“ఏమన్నారు?” నమ్మలేనట్లు అడిగింది సరస్వతమ్మ. కిట్టయ్య ఉత్సాహంతో మళ్ళీ వివరించాడు.

“బుజ్జి కాయన చెప్పిన జోన్యం నిజమయిపోనాది. సదువు కున్న అమ్మాయి బుజ్జిగాడిని లవ్ సేసేస్తోంది.” సగం కుళ్ళూ సగం గొప్పా కలిపి అన్నాడు గిరయ్య.

“నిజమేనా?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సరస్వతమ్మ.

బుజ్జి సిగ్గుపడుతూ వినయంగా తల వంచుకున్నాడు.

సరస్వతమ్మ కొంచెంసేపు ఆలోచనచోపడి “నిర్మలకీ పంతులకీ పెళ్ళయితే బాగానే ఉంటుంది.” అంది. మిగిలిన అమ్మాయిలందరూ వెంటనే ఈ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించారు. అమ్మగారు, అమ్మాయిలు కూడా ఈ అభిప్రాయానికే వచ్చినందుకు మిత్రబృందం చాలా సంతోషించింది. అనాటినుండి సరస్వతమ్మ, మిగిలిన అమ్మాయిలు, మిత్రబృందం....నిర్మల, పంతులు మాట్లాడుకుంటున్నప్పుడల్లా కుతూహలంతో కనిపెట్టసాగారు. వాళ్ళు దేనికైనా నవ్వుకుంటే వీళ్ళూ ఒకళ్ళని చూసి మరొకళ్ళు నవ్వుకోసాగారు.

ఆ రోజు ఉన్నట్లుండి నిర్మల “పంతులుగారూ! నేను సినిమా కెళ్తున్నాను. మీరూ వస్తారా?” అంది.

“వస్తాను-వస్తాను.” అన్నాడు పంతులు వెంటనే....

పంతులుతో కలిసి నిర్మల సినిమాకు బయలుదేరగానే నలుగురు మిత్రులు, సరస్వతమ్మ, ‘సుధర్మ’లో అమ్మాయిలూ నవ్వులతో, కేరింతలతో ఆ సందర్భాన్ని ‘సెలెబ్రేట్’ చేసుకున్నారు.

“స్నిహిమా హాళు దగ్గిరే వుంది. నడుచుకుంటూ వెళ్దాం!” అంది

నిర్మల - డాక్టర్ పంతులు హావభావాలు చదవాలని ప్రయత్నిస్తూ.

డాక్టర్ - పంతులు సంతోషంతో “అలాగే!” అన్నాడు ఏ మాత్రం సుకోచించకుండా. నిర్మలతో కలిసి నడిరోడ్డు మీద పంతులు నడుచుకుంటూ వెళుతోంటే అందరూ విరగబడి చూసారు. “కంపెనీ మనసితో పంతులు నడిబజారున పోతావుండాడు.” అని బుగ్గ మీద వేచి ఉన్నారని కూలిజనం.

“ఛీ! ఈ పంతులుగారు కూడా ఇలాంటి వాడేనా? పోనీ, ఆ ఏడ్చు కునేడేదో చాటుమాటుగా ఏడ్చుకోకూడదూ? ఇంత బరిగించి తిరగటమా?” అని ముఖాలు చిట్లించుకున్నారు చదువుకున్నవాళ్ళు.

నిర్మల అండరినీ గమనిస్తోంది. పంతులు రియాక్షన్ కోసం అతని ముఖంలోకి చూసింది. పంతులుకి తన చుట్టుపక్కల ఏం జరుగుతోందో కూడా పట్టినట్లు లేదు.

తన ధోరణిలో మాట్లాడటం మొదలు పెట్టేశాడు.

“ఈ కూలి జనం సమస్యల కన్నీటికి ఆనలు కారణం ఏమిటంటారు? ఇగ్నోరెన్స్! అదే మూలం అన్ని సమస్యలకీ.... వీళ్ళు ప్రైవేట్ జా కల్లు పానీయ దగ్గరకి చేరకుండా పుంటే - చేజేతులా అంటు వ్యాధులు కొని తెచ్చుకోకుండా వుంటే.... డజన్ల కొద్దీ సంతానాన్ని కనకుండా వుంటే.... అలా వుంటే, వీళ్ళ మన మధ్యకరం తి వాళ్ళ కంటే బాగానే బ్రతగ్గలరు. వీళ్ళలో విజ్ఞానాన్ని వ్యాపింపచెయ్యటం ఎలా? ‘కేట్-పిల్లి’, ‘రేట్-ఎలుక’ అంటూ మొదలుపెడితే ఏం వస్తుంది? ఎంత వస్తుంది? యెడ్యుకేషనల్ ఫిలిమ్స్ చూపించటం ద్వారా త్వరగా వాళ్ళకు బోధించవచ్చు. మన దగ్గర ప్రొజెక్టర్ వుంటే ఫిలిమ్స్ అద్దెకు తెచ్చుకోవచ్చు. చాలా మంచి మంచి ఫిలిమ్స్ వున్నాయి. అంటువ్యాధులు ఎలా వ్యాపిస్తున్నాయి? కంటి జబ్బులు ఎలా నివారించు

కోర్కె చచ్చి యంత్రపరిశ్రమ ఎలా ప్రారంభమయ్యిందో స్వయంబోధక విధానాలు ఎలాంటివి....”

నిర్మలకు విసుగొచ్చేస్తోంది. నిర్మల చక్కని జాకెట్ చీర కట్టుకుంది. అలలో నన్నజాజి వూలు పెట్టుకుంది. ఈ పంతులు తన చీర చూడటం లేదు. అనిను చూడటం లేదు. చివరకు నన్నజాజుల పెరిగినాలు కూడా లతని ముందు ఓడిపోతున్నాయి.

“మీరు సిసిమాలకు ఎక్కువగా చెప్తారా?” అంది మాట మారుస్తూ....

“వెళ్ళను. మీరు?”

“నేనూ వెళ్ళను. మంచి కంపెనీ లేనిపోతే వెళ్ళాలనిపించదు. నా మనసుకి నచ్చిన స్నేహితులతో మాత్రమే వెళ్ళగలను నేను. అందేత అరచుగా వెళటం చాలదు” అని పంతులు ముఖంలోకి చూసింది ఏడుగుటాదోనని.

“నా కదేం లేదు. నోతోస్తే నా వెళ్ళగలను. ఒక్కట్లీ కూడా వెళ్ళగలను. కానీ, ఈ గుర్తు నా దగ్గర ఉన్నాయిండటం లేదు. నా శిష్యులు నలుగురూ ఏమిటా పంతులు గతూనే వుంటారు. నేను అప్పులు చెయ్యకూడదని చెబుతూ ఉంటాను. వాళ్ళు చేస్తూనే వుంటారు. ఇయ్యకూడదని చెబుతూ ఉంటాను. వాళ్ళ ఇబ్బందులు విసి ఇయ్యి కుండా ఉండలేక....”

పంతులు పంతులు కేసుం అని అంది నిర్మల. “ఈ పంతులు....” అని కనిగా నవ్వు పూరించి లోలోపల.... “నువ్వు ఎంత బాగున్నావో” అంది.

“స్టేట్ కలిసి నిర్మలకి రావడం నా అదృష్టం” అనడు. హరిదాస్ ప్రేమ పూరించి అసోతే ఏమి కనీసం వెంటి చేషాల యిం చెప్పింది. నిర్మల బాట చక్కని రాకదే పంతులు బేబులు తి ముతసి, “అరలే! నిర్మల ఇబ్బందు లేవు.” అన్నాడు. నిర్మల నవ్వి “నేను టికెట్స్ రిజర్వ్ చేయించాను లెండి” అంది. పంతులు మెనానాటంగా నవ్వి. “మీ డబ్బు తర్వాత ఇచ్చేస్తాను లెండి. అందరికీ అప్పు చెయ్యకూడదని చెప్తున్నాను. చివరకు నేనే....” అని ఏదో చెప్పబోతుండగా నిర్మలకి మండి “మీరు అప్పుల సంగతి

కాని, కూలివాళ్ళ సంగతి కాని మాట్లాడారంటే ఊరుకోను.” అని కసిరింది. పంతులు బిత్తరపోయి చూసి “అలాగే!” అన్నాడు.

హాల్లోకి వెళ్ళాక నిర్మల మొదటి సీట్ లో కూచుంది. నిర్మలని దాటి పంతులు రెండో సీట్ లోకి వెళ్ళబోతుండగా నిర్మల కాలు అడ్డు పెట్టింది. పంతులు తూలి నిర్మలమీద పడ్డాడు. “ఏమిటి?” అంది నిర్మల చిరునవ్వుతో ముఖం చిట్లించి. పాపం, పంతులు కంగారు పడిపోతూ చెసుటలు పడుతుండగా “అయ్యా సారీ! చీకటి. చూసుకో లేదు.” అన్నాడు. తను కాలు అడ్డుపెట్టిన సంగతి ఇతనికి తెలియదా? తన ముఖంలో చిరునవ్వు ఇతనికి కనిపించలేదా? ఎందుకంత కంగారు? నిర్మల పై కే నవ్వేసింది. “హమ్మయ్య” అనుకున్న పంతులు తనూ అర్ధరహితంగా నవ్వి నిర్మల పక్కన కూచున్నాడు. ఒకటి రెండు సార్లు నిర్మల తన భుజాన్ని అతని భుజానికి తాకించింది. పంతులు లో చలనమేలేదు. అతనికి స్వర్ణాజ్ఞానం లేదేమోనని అనుమానం వచ్చి చెయ్యిమీద నెమ్మదిగా గిల్లింది. ఒక్కసారి ఆ చెయ్యిమీద మరో చేత్తో రాసుకుని పినిమా కథలో లీనమయ్యేయాడు పంతులు! నిర్మలకు మండిపోయి లేచి విండుని “వెళ్ళిపోదాం?” అంది. పినిమాను మధ్యలో వదిలి రావటం పంతులుకెంతమాత్రం ఇష్టం లేదు. “ఎందుకూ? పాపం. ఆ హీరోయిన్ ఏమయిపోతుందో? ఆ విలన్ హీరోని ఏం చేస్తాడో!” అన్నాడు కథగురించి ఆలోచిస్తూ.

“హీరో విలన్ని చంపేస్తాడు. లేదా పోలీసులకి పట్టిస్తాడు. హీరోయిన్ని పెళ్ళి చేసుకుంటాడు” చిరాకు పడతూ అంది నిర్మల.

“మీ కెలా తెలుసు?”

“రచయితని కాను గనుక!....”

అతను కదిలేలా లేదని చరచర హాల్లోంచి బయటకు వచ్చేసింది నిర్మల. తెరమీది దొమ్మల్ని చివరిసారి దిగాలుగా. ఆస్థా యంగా చూసి విధిలేక తనూ బయటి కొచ్చేసాడు.

“ఎందుకొచ్చేసారు మధ్యలో?” అన్నాడు.

“తలనొప్పి వచ్చింది.”

“తలనొప్పా? ఇంటికెళ్ళగానే మంచిస్తాను. విజానికి హోమియో పతి వైద్యం చాలా మంచిది. ప్రకృతి వైద్యానికి కొంత సన్నిహిత

మయింది. ఆహార విహారాల్లో సరిఅయిన నియమం పాటిస్తే చాలా జబ్బులు....”

నిర్మలకి నిజంగా తలనొప్పి వచ్చేస్తోంది. ఈ డాక్టర్-పంతుర్లో. వచ్చేటప్పుడంతా పంతులు బోర్ కొట్టాడు. ఇప్పుడిక వెళ్ళేటప్పుడూ డాక్టర్ బోరు కొట్టేస్తాడా.... కానీ.... ఆ వెన్నెల్లో డాక్టర్-పంతులు స్వబ్ధంగా, అమాయకంగా అందం అనటానికి వీలేని అందంతో ఆకర్షణీయంగా వున్నాడు.

“మీకీ ఉణంలో దేవుడు ప్రత్యక్షమయి ఏం కావాలని అడిగితే ఏం కోరుకుంటారు?”

“మూడు వేలు కావాలని కోరుకుంటాను.” నిజంగా దేవుడు తన ముందు ప్రత్యక్షమయి “ఏం కావాలో కోరుకో”మని అడిగితను ఆలస్యం చేస్తే మళ్ళీ మాయమయి పోతాడేమోనన్నంత ఆరాటంగా అన్నాడు.

నివ్వెరపోయింది నిర్మల.

“మూడువేలు దొరికితే ప్రొజెక్టర్ కొనేస్తాను. అప్పుడు యెడ్యుకేషనల్ ఫిలిమ్స్ చూపించి కూలి జనంలో విజ్ఞానం వ్యాప్తి చెయ్యవచ్చు.” విసుగ్గా ముఖం తిప్పుకుంది నిర్మల. పంతులు కొన్ని ఉణాలు తటపటాయించి బెరుగ్గా “అప్పుడు మీకు నేనంటే మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది. కదూ!” అన్నాడు.

నిర్మల కళ్ళెత్తి పంతుల్ని చూసింది. ఆ కళ్ళు తళుక్కుమెరిశాయి.

10

క్రాసులయ్య కాఫీహోటల్ వృద్ధిపొందటానికి కావకుడయిన పార్ట్నర్ ఎప్పుడూ క్రాసులయ్య కాఫీహోటల్ లో ఉండడు. తరచు వస్తు పోతూ ఉంటాడు. పార్ట్నర్ అనటమే తప్ప అతని పేరు కూడా ఎవరికీ తెలియదు. తను ఇటీవల కట్టించిన గదుల్లో ఒక గది

సుధర్మ

43

4

ప్రత్యేకం పార్ట్నర్ కోసం ఏర్పాటు చేశాడు కాసులయ్య. పార్ట్నర్ ఉన్నా, లేకపోయినా ఆ గది మరొకడికి ఇయ్యడు. తన పార్ట్నర్ అంటే కాసులయ్యకి చాలా గౌరవం. “నేనే అనుకుంటే మోసం చెయ్యటంతో నన్ను మించిపోయినవాడు మా గురువు” అంటాడు దక్కినపత్తులతో.

పార్ట్నర్ వచ్చి మామూలుగా తన గదిలో దిగాడు. అతని శన్ను నిర్మలమీద పడింది.

“ఎవరా అమ్మాయి?” అని అడిగాడు కాసులయ్యని.

“కంపెనీ మనషి - కాన్స్ట్రక్టర్ మనిషి” హుషారుగా చెప్పాడు కాసులయ్య. తన పార్ట్నర్ కి ఈ మాత్రం వినోదం ఉంది. ఇంకా ఇతనికి చాలా గొప్పగా ఉంది.

“పట్టపగలు కూడా ఇంత ప్రిగా తిరుగుతోంది!” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు పార్ట్నర్.

“ఆ కంపెనీ మనుష్యులంతా ఇంతే. కంపెనీ మనుష్యుల్లాగే ఉండినా, ఆ కంపెనీ పేరు కూడా సుధర్మ. చూడండి ఎంత గొప్ప స్టీర్స్!”

“ఈ కంపెనీ, దీనికొక పేరూ.... ఇంత బాహుటంగా జరగటం సమ్యక్తంగా ఉండే!”

“ఈ రోజుల్లో ఏదీ బాహుటంగా జరగటంలేదండీ! అన్నీ ఇమ్మిట్టలే!” కన్నుకొట్టి నవ్వాడు కాసులయ్య. పార్ట్నర్ కూడా నవ్వుకున్నాడు హుషారుగా! అవును, ఈ ఆధునిక ముగంతులో ఎన్ని పెద్దవారైనా బాహుటంగా చెయ్యచ్చును - తెలివీ, స్వాసమూ ఉండాలే కాని ...”

“ఆ అమ్మాయిని పిలిపించుకుందామా?” అతి మామూలుగా అన్నాడు పార్ట్నర్. కాసులయ్య వెంటనే భయపడకుండా, “ఇక్కడే ఉన్నా? ఇక్కడి కెప్పుడూ అలాంటి వాళ్ళని రానియ్యలేదు. పోలీసుల పుట్టి పడిందంటే మన హోటల్ పని గోవిందా” అన్నాడు.

“ఎంత పిరికివాడివయ్యా!” అని నవ్వి “సరే! నేనే అక్కకు వెళ్తానులే!” అన్నాడు.

“ఆ పనిచెయ్యండి. అన్ని విధాలా దర్జాగా ఉంటుంది.

రెండు ఫర్లాంగులు కూడా లేదు ఆ కంపెనీ" స్థిమితపడుతూ ప్రోత్సహించాడు కాసులయ్య. ఆ రాత్రి ఎనిమిది గంటల ప్రాంతంలో కొండెం మందు కూడా సేవించి సుధర్మలో ప్రవేశించాడు పార్థ్వి. సరస్వతమ్మ "ఎవరు మీరు? ఏం కావాలి?" అని అడిగింది. సరస్వతమ్మని ఎడంచేత్తో ఒక్క నెట్టు నెట్టి నేరుగా నిర్మల దగ్గరకు వచ్చి "నువ్వు కావాలి?" అన్నాడు పార్థ్వి. పార్థ్వి సరస్వతమ్మని నెట్టినట్లే పార్థ్విని నెట్టింది నిర్మల. తూలిపడబోయి సోపా పట్టుకుని నిలదొక్కుకుని నిలబడి నిర్మలని వింతగా చూస్తూ "భలే సరసం!" అన్నాడు.

"నీలాటి సరసుల దగ్గర నేర్చుకున్నదే!"

"పొగరపిట్ట.... తియ్యగుండచ్చు! నాకు నువ్వు కావాలి!"

"నాకు నువ్వు అక్కర్లేదు."

"ఏంటీ? నువ్వు ఆ వృత్తికి పనికిరావు."

"బ్రహ్మాండంగా పనికొస్తాను."

"శభాష్! అయితే యాభై రూపాయలు తీసుకో ఒక్క రాత్రికి!"

"ఒక్క గంటలో నేను వంద రూపాయలు ఖర్చుపెట్టగలను!"

"ఓహో! ఓహో! అయితే పోనీ, వంద తీసుకో! నీ కోసం అమాత్రం ఖర్చుపెట్టచ్చులే!"

"నాకు నువ్వు అక్కర్లేదని చెప్పాను?"

"సాని పాపవి! కావాలి, అక్కర్లేదూ ఏమిటి?"

"కావాలసినా, అక్కర్లేకపోయినా చచ్చినట్లు వచ్చేది పెళ్ళాం! సావిపాప కాదు!"

పార్థ్వికి మతిపోతోంది. "ఏంటే కూసావ్!" అని చెయ్యెత్తాడు. ఆ చేతిమీద ఒక్కటి కొట్టి "మొగుడి చేతిలో చావు దెబ్బలు తివి నోరు మూసుకునేదీ పెళ్ళామే! మా దగ్గర చెయ్యి ఎత్తితే ప్రాణాలు దక్కవు" అంది నిర్మల.

"చీటికీ మాటికీ నా పెళ్ళాంతో విన్ను పోయ్చుకుంటావేంటే పిగ్గులేనిదానా!"

“ఛ: నీ పెళ్ళాంతో పోల్చుకునే దౌర్భాగ్యం నాకెందుకు పడుతుంది? తన దురవస్థకు కుళ్ళిపోతూ, సిగ్గుతో మూలపడి ఉంటుంది నీ పెళ్ళాం! సిగ్గుపడవలసిన అవసరమేమీ లేక గర్వంగా తలెత్తుకుని తిరుగుతాం మేము!”

పార్ట్నర్లో కపి పెరుగుతోంది. “డబ్బుకు అమ్ముడుపోయే మనిషివి నా పెళ్ళాంతో పోల్చుకుంటావా? నీకింత గర్వమా?”

“మా దగ్గర డబ్బు చెల్లించాలి! నీ పెళ్ళానికి పాపం, అది కూడా అక్కర్లేదు. ఎదురు తనే డబ్బు చెల్లించుకుని తనకు తను బానిసగా అమ్ముడుపోతుంది; సమాజానికి జడిసి ఆచారాలకు లొంగి పోయి....”

“నీ ఆంతు తేలుస్తాను. ఎంత కావాలో చెప్పు.”

“నువ్వు చెప్పు నీకు ఎంత- కాదు, ఎన్ని కావాలో చెప్పు చెబ్బలు!”

“ఏంటే? నువ్వు....” రుద్రుడిలా లేచి నిర్మలమీదకు రాబోయాడు. అతని మెడమీద చెయ్యివేసి ఒక్క గెంటు గెంటింది నిర్మల. ఆ నెట్టడంలో ఏం ఒడుపు ఉందోకాని, వరండాలో ఉన్న పార్ట్నర్ వీధిలోకెళ్ళి పడ్డాడు. అప్పటివరకూ ఊపిరి బిగబట్టి చూస్తోన్న కంపెనీ అమ్మాయిలలో ఒకావిడ దభాలున తలుపులు మూసేసింది.

క్రిందనుండి లేచి దుమ్ము దులుపుకుంటోన్న పార్ట్నర్ని డాక్టర్ పంతులు కాలరు దగ్గర గట్టిగా పట్టుకుని “ఇక్కడికి ఎందుకొచ్చావ్?” అన్నాడు. పార్ట్నర్ మొదట విస్తుపోయి తరువాత చిరాకు పడుతూ “వదులు, ఎవరు నువ్వు?” అన్నాడు.

“వదలను. నిన్ను చంపేస్తాను. పాతేస్తాను. నరికేస్తాను. నిజం చెప్పు. నిర్మలకోసం వచ్చావుకదా?”

పార్ట్నర్ అప్పటికీ సౌమ్యంగానే వదిలించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ “అవును. ఇందులో ఆబద్ధం చెప్పటానికేముందీ?” అన్నాడు. డాక్టరు, పంతులు పార్ట్నర్ కాలరు పట్టి గుంజుతూ “వీల్లేదు నువ్వు నిర్మల దగ్గరకి పోవటానికి వీల్లేదు. నిర్మల చాలా మంచిది.” అన్నాడు.

“మంచిదేలే వదులు!” అని పార్థ్వర్ ఒక్క విడిలింపుతో
షర్ట్ వదిలిండుకున్నాడు.

“నువ్వు నిర్మల దగ్గరకు వెళ్ళటానికి వీలేదు. మళ్ళీ వెళ్ళనని
చెప్పు.” పార్థ్వర్ దారికి అడ్డుగా నిలబడి అన్నాడు.

“అది మంచిదయితే నేనే కే మాత్రం నష్టమేమిటి? అది
మంచిది కాదని నీకే తెలుసునన్న మాట! పో పోవయ్యా!” అన్నాడు
పొగరుగా.... పంతులు భరించలేక పార్థ్వర్ని చాచి రెంసకాయ
కొట్టాడు. పంతులు తన శక్తివంతా ఉపయోగించి కొట్టిన ఆ రెంస
కాయ పార్థ్వర్ని అంతగా బాధించలేదు కాని, పార్థ్వర్కి కో
మెచ్చి కొట్టిన చెబ్బలతో డాక్టరు-పంతులు స్పృహతప్పి పడిపో
యాడు. అతణ్ణా ప్లితిలో వదిలి పార్థ్వర్ వెళ్ళిపోయాడు నిర్దాక్షి
ణ్యంగా. మరునాడు తమ గుమ్మంముందు స్పృహలేని ప్లితిలో పడి
ఉన్న డాక్టరు-పంతుల్ని చూసి కంపెనీ అమ్మాయిలు హాదిలిపోయి
నిర్మలకి చెప్పారు. నిర్మల వచ్చిచూసి, వెంటనే పంతుల్ని ఆస్పత్రిలో
చేర్చించింది అపస్మారక దశలో “నిర్మల చాలా మంచిది. నువ్వు
ఒక్కడికి వెళ్ళడానికి వీలేదు” అని కలవరిస్తున్నాడు డాక్టరు-పంతులు.
నిర్మలకి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. నలుగురు మిత్రులద్వారా జరిగిన
దేమిటో తెలుసుకుంది నిర్మల. పార్థ్వర్ని నిర్మల దగ్గరికి పంపిం
చాక కాసులయ్య గొప్పగా “ఇవాళ మా పార్థ్వర్ కంపెనీ నిర్మల
దగ్గరికి వెళ్ళాడు.” అని చెప్పుకున్నాడు తన కష్టమర్పుతో....
కష్టమర్పుతో ఎప్పుడూ పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుతూనే ఉంటాడు కాసు
లయ్య. అలా మాట్లాడటమే వ్యాపారానికి మంచిదంటాడు. చిన్న
బిల్లమీద టీ దుకాణం పెట్టుకొనే రోజులనుండి అలా కబుర్లు చెపు
తూనే టీలు అమ్మేవాడు. తన కబుర్లు వింటూ వాళ్ళు రోపాలు
తడమకుండా, తిని, తాగి పోతుంటే “భలే టెక్నిక్” అని మురిసి
పోయేవాడు. కాసులయ్య అలా చెప్తోంటే కిట్టయ్య విన్నాడు. వాడి
గుండె పగిలిపోయింది. శాస్త్రులగారి జోన్యం ఏమయిపోవాలి?
ఎరుగు ఎరుగున భవనం చేరుకుని మిత్రుల కీ సంగతి చెప్పేసాడు.
నలుగురూ మరింత పరుగుతో డాక్టరు-పంతులకి సంగతి చెప్పారు.
వినీవినకుండానే డాక్టరు-పంతులు సుధర్మకు పరుగుతీసారు. డాక్టరు-

పంతులుతోపాటు నలుగురూ వెంట వెళ్ళాలనుకున్నారు. కానీ, “పెద్దోళ్ళ గొడవల వైకి” తాము పోకూడదని అగిపోయారు. ఊపిరి బిగబట్టి ఏం జరుగుతుందోనని చూడసాగారు. వారిరువురూ పంతులు సుధగ్మకి వెళ్ళిన పదిహేడుపాల్లోనే పార్ట్నర్ వచ్చేసాడు. పంతులు రాలేదు. పార్ట్నర్ ని పంపేసి పంతులు సుధగ్మలో ఉండిపోయాడని అనుకున్నారు... బ్రహ్మానందపడ్డారు. చేతికరించ దానిమీద దరువులు వాయిస్తూ పాటలు కూడా పాడుకున్నారు. రెల్లవారే సవల్లా వార్త తెలిసింది. పంతులు ఆస్పత్రిలో ఉన్నాడని. నలుగురూ ఆస్పత్రికి పరిగెత్తారు. నిర్మలతో జరిగిన సంగతంతా చెప్పారు. రాత్రి పంతులుతో పాటు తామూ రాకపోవటం పొరపాటేనని పక్కాపాడారు. తామే పక్కన ఉండి ఉంటే పంతులు వచ్చేమీద పడిన డెస్కునీ పార్ట్నర్ మీద పడితేమీదని ఊహించి ఆ ఊహలో ఆనందాన్ని కూడా అనుభవించారు మంచంలో వున్న పంతుల్ని ఉపచారం మరిచిపోయి. “నిర్మల ముడిగి. నిర్మల జోలికొస్తే చంపేస్తాను” అని కలవరిస్తున్నాడు పంతులు. పిడికీళ్ళు బిగించి ..

“చంపేస్తానంటున్నాడు భయంతో అన్నాడు బుట్టి.

“చంపవలసిందే” అన్నాడు నిర్మల.

“మర్డర్ కేస్....” భయపడ్డాడు కిలాట.

సివానికి ఏదీ మంచిగా ఉండవలంలేదామని. “పంతులు ఖానీ చేస్తే మనమూ ఆ కేస్ లో ఇరుక్కోవలసిందే. చూస్తూ చూస్తూ పంతులు ఒక్కడూ ఖానీ చేస్తుంటే సాయించమిక్కడదా ఉండ గలమా? అందరమూ మర్డర్ కేస్ లో ఇరుక్కోవలసిందే! అందరమూ జైల్లో కూచోవలసిందే!” అన్నాడు

“ఆ?” అంటూ గట్టిగా హదిరిపోయారు కిలాట ముగ్గురూ.

“ఏయ్! ఏమిటాగోల ఆస్పత్రిలో....నో! మామూలు ని బయటకు నడవండి.” అని కసిరింది నిర్మల. కాబోయే ఖానీ కోరులు నలుగురూ నోరుమూసుకుని కిక్కురుమనకుండా బయటకు పడిచారు. రెండు రోజులయినా డాక్టర్-పంతులికి పూర్తిగా స్పృహ రాలేదు. నిర్మల రాత్రింబగళ్ళు అతణ్ణి కనిపెట్టుకుని ఉండి. నిర్మల దోజనం కూడా కంపెనీ అమ్మాయిలు ఆస్పత్రికే తీసుకొచ్చేవారు. నిర్మల

తింటుందో తినదోనని దగ్గరుండి తనిపించేవారు. పంతులు కలవరింతులు మానలేదు.

“ఇతణ్ణి దెబ్బలు కొట్టిన వాడెవడో వచ్చి క్షమాపణ కోరుకుని ‘నిర్మల మంచిది, ఆవిడ జోలికిపోను’ అంటే తప్ప లాభంలేదు” అన్నాడు డాక్టర్.

నిర్మల తిన్నగా కాసులయ్య కాపీ హోటల్లోకి వెళ్ళి సరాసరి పార్ట్నర్ గదిలోకే వెళ్ళిపోయింది. నిర్మలని చూసి తెల్లబోయాడు పార్ట్నర్, “నీ యింటికొస్తే మెడబట్టి గెంజి తిన్నగా నా గదికే వచ్చావా? భలే సానివి” అన్నాడు.

“లే! వెంటనే బయలుదేరు!” అంది నిర్మల

“ఛ! ఇంత పట్టపగలా? రాత్రికొస్తాను” అన్నాడు సంబరంగా పార్ట్నర్. అంత పరాభవం జరిగినా పార్ట్నర్ కి నిర్మలమీద మోజు పోలేదు. పరాభవం జరగబట్టే మరింత పెరిగిందేమో! సునాయాసంగా లభించిన దానిమీదకంటే ఆశించి పొందలేనిదానిమీదే మోజుపెరగటం మానవ లక్షణం.

“అసుపత్రికి రాత్రి రానియ్యరు. వెంటనే బయలుదేరు” అజ్ఞాపిస్తున్నట్లుగా అంది నిర్మల.

“నేను అసుపత్రికి దేనికి? నాకే రోగమూ లేదు”

“ఇప్పుడు కాదు. అసుపత్రికి రాకపోతే వస్తుంది. వచ్చేలా నేను చేస్తాను. బుద్ధిగా అసుపత్రికి వచ్చి డాక్టర్ పంతులుకి క్షమాపణ చెప్పుకో!”

“చీ! ఆ వెధవకి నేనెందుకు క్షమాపణ చెప్పుకోవాలి?”

“మాటలు తిన్నగా రానియ్యి! అందరూ నీ లాంటివాళ్ళే అనుకోకు! ఆయనను కొట్టినందుకు క్షమాపణ చెప్పుకోవలసిందే!”

“వాడే నన్ను ముందు కొట్టాడు. కొడితే తిరిగి కొట్టక ఏం చేయను? ముద్దు పెట్టుకోనా? నిన్నయితే అలాగే చేసేవాడిని!”

“అప్పుడు అసుపత్రిలో నువ్వుండేవాడివి. మర్యాదగా వచ్చి క్షమాపణ చెప్పుకుంటావా? కేసు పెట్టమంటావా?”

వులికి పడ్డాడు పార్ట్నర్ “కేసు పెడతావా? నువ్వు?....” అని విరగబడి నవ్వి “కేసుసంగతి తెలియనివాడి ననుకోకు!” అన్నాడు.

“తెలిసినవాడివే! హెచ్చరిస్తున్నాను”

“పెద్దుకో! నా తప్పుకాదు, వాడే నన్ను కొట్టాడు.”

“కోర్టులో తప్పు ఎవరిది కాదు కావల్సింది, ఎవరికి ఎక్కువ దెబ్బలు తగిలాయో కావాలి! దెబ్బలు తగిలి అనుపత్తితో పున్నవాడు పంతులు కనుక తప్పంతా నీదే!”

“అలా అనుకున్నా నాకు బాధలేదు, పంతుల్ని నేనే కొట్టానని రుజువేమిటి! ఆ సమయంలో అక్కడెవరూ లేరు. వున్నా సాక్ష్యం చెప్పరు. చెప్పినా - నా తప్పేమీ లేదని నిలబై మంచిచేత సాక్ష్యం చెప్పించగలను”

“అవును. ప్రాణం వున్న సాక్షులచేత ఎన్ని నాటకాలైనా ఆడించవచ్చు.. కాని ప్రాణంలేని సాక్షులు మాత్రం నిజమే చెబుతాయి”

“ప్రాణంలేని సాక్షులూ ఏమిటవి?”

“పంతులు చేతుల్లో ఇరుక్కుపోయి చిరిగిపోయిన నీ పై ముక్క..”

పార్టీరు ముఖం పాలిపోయింది.

“అనుపత్తికి వస్తున్నావా లేవా?”

అప్పటికీ పార్టీరు లొంగదలుచుకోలేదు.

“నువ్వు నా మీద కేసు పెడతావా?” అన్నాడు పెటకారంగా.

“నేను పెటక్కరలేదు. డాక్టరు పత్రాలంటే ప్రాణం పెట్టే వాళ్ళు ఇక్కడ చాలామంది వున్నారు. పోలీస్ కేసు ఎవరయినా పెట్టవచ్చును. ఒకటి కాదు, అన్ని సంగతులూ బయటపడతాయి”

పార్టీరు బింకం పూర్తిగా సడలిపోయింది. రాజీ బేరానికి వస్తూ “ఆ డాక్టరు పంతులుకి ఎంతో కొంత పరిహారం పడేస్తాను” అన్నాడు.

“నీ ముష్టి ఎవడికీ అవసరంలేదు, వచ్చి క్షమాపణ చెప్పుకో వలసిందే! అదీగాక డాక్టరు నువ్వు క్షమాపణ చెప్పుకుంటేకాని పంతులుకి తగ్గదంటున్నారు. పంతులు పరిస్థితి విషమించిందంటే నీ పరిస్థితి విషమిస్తుంది”

పార్టీరుకి తన ఆత్మ గౌరవం కాపాడుకోవటానికి ఒక చిన్న ఆధారం దొరికింది.

“ఒక మనిషి ఆపాయంలో వుంటే చూస్తూ చూస్తూ ఎలా ఊరుకోను? వస్తాను పద” అన్నాడు.

మంచంలో పడుకొని మూలుగుతోన్న డాక్టరు-పంతుల్ని చూడ గానే ఆపాదమస్తకమూ మండిపోయిందీ పార్వరుకి. లోపల పచ్చ నూరుకొని “పంతులు! నన్ను క్షమించు” అన్నాడు. పార్వరు గొంతు వినగానే దిగ్గున లేచి కూర్చున్నాడు పంతులు. పిడికీలి బిగించి “నిర్మల మంచిది. నిర్మల జోలికొస్తే చంపేస్తాను” అన్నాడు.

“ఏయ్” అన్నాడు పార్వరు.

“ఏయ్” అంది నిర్మల.

కోపంతో వణికిపోతున్న శరీరాన్ని అతికష్టమీద అదుపులో పెట్టుకొని “నిర్మల మంచిది. నేను నిర్మల జోలికిరాను. నన్ను క్షమించు” అన్నాడు. పంతులు కోపోద్రేకం కొంచెం తగ్గింది. “నా ఎదుట నుంచి పో!” అన్నాడు పార్వరుని చీదరించుకుంటూ. పంతులు పీక పిసికె య్యాలనే కసిని ఎలాగో దిగమింగుతూ అక్కడినుంచి బయట పడాడు పార్వరు. నిర్మల నవ్వుకుంటూ “ఎందుకింత సాహసం చేసారు? చాలా బలమైన దెబ్బలు తగిలాయి.” అంది.

“నా ప్రాణం పోయినాసరే! నిన్ను మంచిది కాదన్న వాళ్ళని బ్రతకనివ్వను” భచ్చితంగా అన్నాడు పంతులు. పంతులు ముఖంలోకి చూస్తూ నవ్వింది నిర్మల. ఆ నవ్వు చూస్తూ తన దెబ్బలన్నీ మరిచి పోయాడు పంతులు.

11

గిరయ్య పని ముగించుకుని తన భవనానికి పోతున్నాడు. అతడు ఒంటరిగా ఎప్పుడు దొరుకుతాడా అని కాచుక్కాచున్న లక్ష్మి “ఓయ్! గిరయ్యా!” అని కేకేసింది. హఠాత్తుగా గిరయ్య. అతనికి లక్ష్మి అంటే ప్రాణమేకాని. ఇటీవల అది పిలిచిందంటే భయం

పట్టుకుంది. పెళ్ళిమాట ఎత్తుతుందని. ఓలి డబ్బులు లేవు తన దగ్గర లక్ష్మి పిలిస్తే రాననగలిగే శక్తి లేదు గిరియ్యకి. ముఖం నిండా నవ్వు పులుముకుని దాని దగ్గరకు వెళ్ళాడు. “ఏంటి గిరియ్యా! కంటికి కన పడటంలేదూ....?” అంది లక్ష్మి గారాబపోతూ. ఆ గారాలు చూస్తోంటే వాడి ప్రాణాలు పోతున్నాయి.

“ఓలి డబ్బులు పోగేస్తున్నా” అన్నాడు హుషారు తెచ్చు కుంటూ. “ఆహా! ఎంత పోగేసావేంటి?” అంది లక్ష్మి కుతూహలంగా.

“అయిదు రూపాయలు దాచినా! ఇంకొక్క నూట తొందై అయిదు జమసేస్తే”-పకాలున నవ్వింది లక్ష్మి. “ఈ లెక్కన మన పెళ్ళయినట్లే! ఇది కాదు మార్గం” అంది.

గిరియ్య కుతూహలంగా ముందుకు వంగి “చురి, మార్గమేదో నువ్వే చెప్పు.” అన్నాడు.

“మనిద్దరం లేచిపోదాం!” ఆశగా అంది లక్ష్మి.

అదిరిపడ్డాడు గిరియ్య. లేచిపోవటమే! ఆ మాత్రం రైలు ఖర్చులూ, దారి ఖర్చులూ ఉంటే ఓలి ఇచ్చి పెళ్ళి చేసుకునేవాడుగా! ఉన్న పాటున ఉద్యోగం వదిలిపోతే. మరో ఊళ్ళో ఇంత ‘మంచి ఉద్యోగం’ దొరకదూ! ఇవన్నీ ఆలోచించుకుని “లేచిపోటం అంత మంచిది కాదే లక్ష్మీతే!” అన్నాడు శ్రీరంగసీతుల్లోకి దిగుతూ.

లక్ష్మికి మండిపోయింది. వీడు ఇలాంటిదేదో అంటాడని దానికి అనుమానంగానే ఉంది “నువ్వు రాకపోతే, నేను మరోడితో లేచిపోతాను” అనేసింది- తనను లేవదీసుకుపోవటానికి ఎవడూ సిద్ధంగా లేడని తెలిసినా. ఈ అస్త్రంతో హదిలిపోయాడు గిరియ్య. “వద్దే లక్ష్మీ! నేనే నిన్ను లేపుకపోతాను.” అని బ్రతిమాలాడు. “ఎప్పుడూ?” అని అడిగింది లక్ష్మి వెంటనే. అపద ఇలా క్షణాల మీద ముంచుకొస్తుందని ఊహించలేదు గిరియ్య. “రెండు మూడు వారాల్లో....” అన్నాడు నసుగుతూ. “కాదు, రెండు మూడు రోజుల్లో....” అంది లక్ష్మి. “అలాగే” అనేసాడు గిరియ్య రెండు మూడు వారాల్లో వచ్చే డబ్బు రోజుల్లో రాకపోతుందా అనే దైర్యంతో....తన భవనానికి వచ్చినా నిద్రపట్టలేదు గిరియ్యకు. “డబ్బు ఎలా సంపాదించాలా?” అనే ఆలోచన రావటంకన్న

మోరమైన జబ్బు ఇంకొకటి లేదు. ఆ జబ్బు వచ్చిందా ఇంక
 ఆ మనిషికి నిద్రాహారాలుండవు. మోహినీ పిశాచంలాగ ఆ మాయ
 దారి డబ్బు అందీ అందకుండా ఊరిస్తూ, మనిషి మనసుని ఎన్ని
 శ్మశానాలయినా తిప్పుతుంది. తెల్లవారి డాక్టర్-పంతులు ఇంటి
 కొచ్చాడు. పంతులుతో కాస్సేపు మాట్లాడినా మనసుకెంతో హాయిగా
 ఉంటుంది, తన సమస్యకు పంతులు ఏదైనా ఉపాయం చెబుతాడేమో
 చూడాలి. గిరయ్య వెళ్ళేసరికి పంతులు స్నానం చేస్తున్నాడు.
 ఎదురుగా బల్ల మీద పంతులు రిస్ట్ వాచ్ వుంది. అది పట్టుకుపోయి
 అమ్మేసుకుంటే సుఖంగా లక్ష్మితో లేచిపోవచ్చు. మిగిలిన డబ్బు
 మళ్ళీ ఉద్యోగం దొరికే వరకూ సరిపెట్టుకోవచ్చు. చీ? చీ! ఇదేంటి
 ఇలాటి పాడు ఆలోచనలు వస్తున్నాయి తనకి? డాక్టర్-పంతులు
 వాచ్ ని దొంగిలించటమా? తనని తను చీదరించుకున్నాడు గిరయ్య.
 అయినా అతని చూపులు ఆ వాచ్ ని వదలటం లేదు. అతని మనసు
 ఆ ఆలోచనలు వదలటం లేదు. వాచ్ చేత్తో అందుకున్నాడు. వణుకు
 తోన్న కాళ్ళతో గుమ్మం వరకు వచ్చాడు. వెనక్కు వెళ్ళి మళ్ళీ
 దాన్ని బల్ల మీద పెట్టేసాడు. అలా ఉండలేకపోయాడు. మళ్ళీ వాచ్ ని
 తీసుకుని జేబులో పెట్టుకుని పంతులు ఫోటో ముందు నిలబడి లెంప
 లేసుకుని దణ్ణం పెట్టుకుని జేబు గట్టిగా పట్టుకుని పరుగెత్తాడు.
 ఆ ప్రాంతాల్లో నిలచలేక అప్పటికప్పుడే ఏదో చేసే లక్ష్మిని కూడా
 తీసుకుని స్టేషన్ కి బయలుదేరాడు. పంతులు స్నానం చేసి వచ్చి
 తన వాచ్ కోసం చూసుకున్నాడు. వాచ్ కనబడలేదు. కంగారుపడి
 పెంటనే అన్ని వివరాలతో పోలీస్ రిపోర్ట్ ఇచ్చాడు. గిరయ్య
 పదో క్లాస్ లక్ష్మితో స్టేషన్ కి చేరుకున్నాడే కాని, ఆ సమయంలో
 రైలేదీ లేదు. ఈ లోగా వాచ్ అమ్మివేద్దామని బయలుదేరిన
 గిరయ్యను అతి తేలిగ్గా పట్టుకున్నారు పోలీసులు. గిరయ్యతో పాటు
 లక్ష్మిని కూడా పట్టుకున్నారు. పోలీస్ స్టేషన్ లో గిరయ్యను చూపి
 నిర్భంతపోయాడు పంతులు.

“నేనేం చెయ్యను పంతులూ! నేను లేవదీసుకు పోకపోతే
 మరోడితో లేచిపోతానంది పదో క్లాసు లక్ష్మి—” అని బావురు
 మన్నాడు గిరయ్య. పదో క్లాసు లక్ష్మి గుర్రుమంటూ చూసింది.

దానికి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగి పోతున్నాయి. అందరికంటే ఎంతో గొప్పగా బతకాలనుకుంది. చివరికి....“ఆ వాచ్ గిరయ్యకి నేనే బహుమానంగా ఇచ్చాను, ఆ సంగతి మరిచిపోయి రిపోర్ట్ ఇచ్చాను.” అని చెప్పాడు పంతులు. కేస్ రక్తికట్టకుండా ఇలా తేలిపోయి నందుకు చిరాకు కలిగినా చేసేదేం లేక పంతుల్ని నాలుగు చీవాట్లు పెట్టి, లక్ష్మినీ, గిరయ్యనీ వదిలేసాడు. గిరయ్య పంతులు కాళ్ళ మీద పడి బావురుమని ఏడ్చాడు. “లే! లే! ఏడవకు!” అని వానిని ఓదార్చడానికి చాలా ప్రయాసపడడంలాసి వచ్చింది పంతులు. పదో క్లాసు లక్ష్మిని తండ్రి చావ జాడేసాడు. “గడప కదిలావంటే కాళ్ళు విరగ్గొడతా!” అంది తల్లి. పంతులు నిర్మలతో ఈ సంగతులన్నీ చెప్పి “కట్నం తీసుకోవటం నేరమంటున్నారు. కొందరిని అరెస్టు కూడా చేసారని పత్రికలలో చదివాను. కానీ ఈ ఓలి సంగతేమిటి? లక్ష్మి గిరయ్యల గతి ఏం కావాలి? లక్ష్మి తండ్రిమీద రిపోర్ట్ చెయ్యగలమా? నాకు లా ఏం తెలియదు” అన్నాడు చిరాగ్గా.

నిర్మల పంతుల్ని చూసి నవ్వి “వాళ్ళ కోసం మీకెందుకు బాధ?” అంది.

“పాపం వాళ్ళిద్దరు ప్రేమించుకున్నారు!” అన్నాడు పంతులు ‘ఇంకా అర్థం కాలేదా’ అన్నట్లు.

“లా ప్రకారం లక్ష్మి తండ్రి మీద చర్య తీసుకోగలమో, లేదో. నాకు తెలియదు కాని, మనం లక్ష్మికి గిరయ్యకి గుళ్ళో పెళ్ళి చేస్తేనే ఎవ్వరూ ఏమీ చెయ్యలేరు. లక్ష్మికి మైనారిటీ తీర్తిపోయింది”. అంది. పంతులు పరమానందంతో ఒప్పుకున్నాడు. మిత్రబృందం ముగ్గురు అండగా విలిచారు. నిర్మల లక్ష్మి ఇంటికి వెళ్ళి “ఇవాళ మా గదులన్నీ కడిగించి శుభ్రం చేయిస్తున్నాం. లక్ష్మిని పంపిస్తే పని చేయించుకుని డబ్బులిస్తాను” అంది.

లక్ష్మిని పనిచేయించటానికి కంపెనీకి పంపటం లక్ష్మి తల్లి కంత ఇష్టంలేదు. కానీ, అవసరాలు....! ఏ రోజుకా రోజే రెండో, మూడో రూపాయలు అప్పులేకుండా గడవదు ఆ కుటుంబానికి. అడగ్గానే అప్పుడప్పుడు చిరాకుపడ్డా అప్పలిచ్చేది ఆ ప్రాంతంలో నిర్మల మాత్రమే! అప్పుడప్పుడు ఇలా పని చేయించుకుని మిగిలిన వాళ్ళ

కంటే ఎక్కువగా డబ్బులిచ్చేది కూడా నిర్మలే! లక్ష్మి తల్లి సందేహించింది కాని ఇంట్లో డబ్బులు లేవు. రెండు రూపాయలైనా వస్తే....అయినా తటతటాయిస్తూ “ఆ గిరయ్యగడిని నమ్మడానికి లేదమ్మా! వయసొచ్చిన పిల్ల. మొన్ననే అంత గోలయింది. ఏదీ పంపను.” అనేసింది.

లక్ష్మి తల్లి బలహీనత నిర్మలకి తెలుసు. పర్సెల్లోంచి అయిదు రూపాయల నోటు తీసి చూపిస్తూ “ఎంత? ... ఒక గంట పని! నమయానికి మనిషి దొరకలేదు వెళ్ళి వెంటనే వచ్చేస్తుంది. అయిదు రూపాయలిస్తాను.” అంది....ఆ నోటు మీద ఆశ వదులుకోలేక పోయింది లక్ష్మి తల్లి....అదీకాక నిర్మలలాటి వ్యక్తి....లక్ష్మి తల్లి దృష్టిలో ఒక కంపెనీ మనిషి పూనుకొని. తన కూతురికీ గిరయ్యకి పెళ్ళి చేయిస్తుందని ఎలా ఊహించగలదు?

“అల్లయ్యకి తెలిస్తే చంపేస్తాడు. తొరగా పంపండి!” అంది.

“అలాగే!” అని ఒప్పుకుంది నిర్మల. లక్ష్మి మాత్రం తాను పోనని మొరాయించింది. జరిగిన గొడవ అందరికీ తెలిసిపోయింది. దానికి బయటికి కదలాలంటే చాలా సిగ్గుగా ఉంది. తల్లి నాలుగు బాదింది. లక్ష్మి ఏడ్చి కళ్ళు తుడుచుకుని, ఆ తరువాత తల దువ్వుకుని, పాత నైలాన్ చీర కట్టుకుని మరీ బయటకు వచ్చింది. ఎంత పీడుపుతో ఉన్నా తను పదో క్లాసు లక్ష్మిననే విషయం అది మరచిపోదు. నిర్మల లక్ష్మిని తిన్నగా గుడికే తీసివెళ్ళింది. అప్పటికే అక్కడ అందరూ ఉన్నారు. లక్ష్మి తెల్లబోయింది. “లక్ష్మీ! మేమంతా నీకూ గిరయ్యకి పెళ్ళిచెయ్యాలను కుంటున్నాం. నీకిష్టమేనా?” అని అడిగింది నిర్మల. సంతోషంగా తల ఊపింది లక్ష్మి. నిర్మల తన కోసం కొన్న పెళ్ళి చీర చూసార దాని సంతోషం మరింత ఎక్కువయింది. బలి తీసుకున్నా అయ్య తన కంత మంచి చీర కొనమన్నా కొనాడు. పురోహితుడు కూడా పిద్దంగా ఉన్నాడు. “ఓయ్ బ్రాహ్మణూ! గబగబ ముఖ్యమైన మంత్రాలు చదివెయ్యి. పెళ్ళి త్వరగా అయిపోవాలి! శోభనం మంత్రాలు చదివెయ్యి చాలు!” అన్నాడు కిష్టయ్య....“ముఖ్యమయినవి శోభనం మంత్రాలు కావయ్యా! సూత్ర భారణ మంత్రాలు” అని నెత్తి కొట్టుకున్నాడు బ్రాహ్మణుడు. మొత్తం

మీద నవ్వులతో, కేరింతలతో పెళ్ళయి పోయింది. లక్ష్మి గిరయ్యతో కలిసి ఇంటి కొచ్చింది నిర్హంతపోయారు తలిదండ్రులు. నిర్మల మీద విరుచుకుపడ్డారు. నిర్మల శాంతంగా నవ్వుజెప్పింది. “వయసొచ్చిన పిల్లను ఓలికోసం ఆశపడి ఎన్నాళ్ళు పెళ్ళి చెయ్యకుండా ఉంటారు? ఇప్పుడు గిరయ్యతో లేచిపోయినట్లే, మరొకడితో లేచి పోతే, నీ పిల్ల బ్రతుకేమయి పోతుందీ?” అంది. తలిదండ్రులు ఎలాగో సమాధాన పడ్డారు. తండ్రి మాత్రం “నా ఓలి రెండొందలూ నువ్వు ఇచ్చి తీరాలి!” అని గిరయ్యను బెదిరించాడు. గిరయ్య “తప్పకుండా ఇస్తాను” అని వెంటనే ఒప్పుకున్నాడు. అప్పేగా! ఎంతయితేనేం?

12

ఋజ్జి, కీట్టయ్య, సివ్వం—ముగ్గురూ ఓరింపరాని అసహనంలో ఉడికిపోతున్నారు. గిరయ్య పెళ్ళి కాగానే లక్ష్మితో కలిసి భవనం వదిలి వేరే ఒక్క గది వాటాలోకి మారినందుకు కాదు, ఇలాటివి సహజమేనని సరిపెట్టుకో గలరు వాళ్ళు. అంతకంటే పరమ దారుణమైన విషయం—వాళ్ళని పుండు సలిపినట్లు సలాపుతున్నది. డాక్టర్-పంతులు వాచ్ తిరిగి ఇచ్చెయ్యకుండా తన చేతికే గిరయ్య ఉంచుకో వటం....వాళ్ళు నలుగురూ ప్రాణమిత్తులే! అందుకు సందేహంలేదు. కష్టాల్లో ఒకరి నొకరు ఆడుకుంటారు. అందుకూ సందేహం లేదు. అయితే మాత్రం? తమలో ఒకడు తేరగా బంగారంలాటి వాచ్ ని కోస్తేనే భరించటం ఎలా? ఇలాటి అన్యాయం అడ్డుకోవటానికి ఎన్ని న్యాయాలైనా గుర్తుకొస్తాయి. అందుకే ముగ్గురూ చేరి “గిరయ్యా! డాక్టర్-పంతులు వాచ్ ఆయన కిచ్చెయ్యి-వాచ్ ఆయనకే అవసరం” అని పోరు మొదలు పెట్టారు. ఆ వాచ్ కొన్నాళ్ళు చేతికి పెట్టుకున్నాక దానిని తియ్యటం గిరయ్యకి కష్టంగా ఉంది. అంతటి మమతా హృదయం ఆతనిది. అయినా చేసేదిలేక మిత్రులతో డాక్టర్-పంతులు దగ్గరకొచ్చి కన్నబిడ్డను వదులుకుంటున్నలాటి వ్యాకులత్వంతో

“పంతులూ! నీ వాచ్ నువ్వు తీసుకో!” అన్నాడు. అప్పటికీ చేతి నుంచి తియ్యకుండానే....పంతులు ఆ వాచ్ వైపు ఒకసారి బెంగగా చూసి “ఆ వాచ్ మా నాన్నగారు నాకు బి.ఎ. పాసయినప్పుడు ప్రజంట్ చేశారు. ఆయన గుర్తుగా, చాలా అపురూపంగా దాచుకున్నాను. ఆయనా అందరి ముందూ నేనే ఆ వాచ్ నీ కిచ్చానని చెప్పాక, ఇప్పుడు మళ్ళీ ఎలా తీసుకోను?” అని మొహమాటపడ్డాడు పంతులు నైతిక సూత్రాలు బొత్తిగా తీసిపారెయ్యలేక-ఇది అదనుగా తీసుకుని ఆ వాచ్ గట్టిగా చేత్తో పట్టుకుని అక్కడ క్షణం కూడా నిలవకుండా పరుగుతీశాడు గిరయ్య. మిత్రులు ముగ్గురికీ ఏంచెయ్యాలో పాలుపోలేదు. ఇలాంటి అన్యాయం జరగకూడదని మాత్రం వాళ్ళ అంతరాళ్య గట్టిగా ఘోషించింది. ముగ్గురూ పోయి నిర్మలను ఆశ్రయించారు.

“పంతులికి ఆ వాచ్ వాళ్ళ నాన్న ఇచ్చారంట. “ఒకసారి అందరి ముందూ నీ కిచ్చేసానని అన్నా కదా, ఎలా తీసుకోను?” అంటున్నాడు పంతులు. ఈ గిరయ్యగాడేమో, ఆ వాచ్ చేతికి పెట్టుకుని తియ్యటం లేదు ఎట్టాగయినా పంతులు వాచ్ పంతులు కిప్పించెయ్యి కంపెనీ దొరసానమ్మా!” అన్నారు. పాసం, పంతులు వాచ్ గిరయ్య ఉంచేసుకోవటం నిర్మలకీ నచ్చలేదు. పంతులు తనంతట తను అడగడనీ, అడగలేడనీ, గిరయ్య తనంత తను ఇయ్యడనీ, ఇయ్యలేడనీ నిర్మలకి బాగా తెలుసు. ఆలోచనలో పడింది. చక్కని ఉపాయం తట్టింది.... “ఈ వాచ్ ని బహుమానంగా ప్రకటించి మనం రాత్రి పాఠశాల సహాయార్థం లాటరీ టికెట్లు అమ్ముదాం. ఆ రకంగా వచ్చిన డబ్బు పెట్టి రాత్రి పాఠశాలకి మూవీ ప్రొజెక్టర్ కొనచ్చును. ఎలాగో ఒకలాగ ఆ బహుమానం పంతులుకే వచ్చేలా చూద్దాం! పంతులు వాచ్ పంతులుకి ఉండిపోతుంది.”

ఈ ఆలోచన అందరికీ ఎంతో నచ్చింది. గిరయ్య మాత్రం బిక్కి మొహం చేసాడు. ఈలోగా వాచ్ పాడయిపోకుండా నిర్మల దాన్ని తన దగ్గరే ఉంచుకుంది. నలుగురు మిత్రులూ, కంపెనీలో అమ్మాయిలు, నిర్మల అందరూ టికెట్స్ అమ్మారు.

“ఈ టికెట్స్ అమ్ముతున్నది రాత్రి పాఠశాల సహాయార్థం.

ఈ రోజున పయోజన విద్యా వ్యాప్తికి సహకరించటం ప్రతి పౌరుడి కనీస కర్తవ్యం. మీ అదృష్టం బాగుంటే బహుమతి కూడా రావచ్చు. లేకపోయినా ఒక మంచి పనికి సహకరించినవారవుతారు.” ఇలాటి చక్కని మాటలతో నిర్మల చాలామందికి టిక్కెట్స్ అంటగట్టింది. డాక్టర్-పంతులుకే బహుమతి వచ్చేలాగ చూడటం ఎలా అనే విషయంపై అనేక రకాల తర్జన భర్జనలు జరిగాయి. చివరికి ఆ ఉపాయం కూడా నిర్మలే చెప్పింది. రకరకాల రంగురంగుల బిళ్లలపై టిక్కెట్ల నంబర్లు రాసి ఒక డబ్బాలో పొయ్యాలి. డాక్టర్-పంతులు పేరు మీద ఉన్న టిక్కెట్ నంబరు నీలం రంగు బిళ్ళపై రాయాలి. అలాటి నీలం రంగు బిళ్ళలు మరేఏ డబ్బాలో ఉండకూడదు. లక్ష్మీ బిళ్ళ తీపే వ్యక్తి జాగ్రత్తగా డబ్బా కుదిపి నీలం రంగు బిళ్ళనే తియ్యాలి. అందరికీ ఈ ఉపాయం నచ్చింది. కిట్టయ్య తన తెలివి కూడా జోడించాడు. ఆ నీలం రంగు బిళ్ళ మొదటినుంచీ డబ్బాలో ఉంచే కన్న పేరుగా ఉంచి, చివరి ఊతంలో డబ్బాలో వేస్తే చక్కగా పైనే కనిపిస్తూ ఉంటుంది. కిట్టయ్య ఆలోచనకు ఒప్పుకుంది నిర్మల. లక్ష్మీ నంబరు డ్రా చేసే రోజు పెద్ద మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసింది నిర్మల. అదృష్టం అంటే అందరికీ ఆశే. టిక్కెట్స్ కొన్నవాళ్ళందరూ వచ్చారు. కొనని వాళ్ళు కూడా వచ్చారు తమాషా చూడటానికి-కొత్తగా డాన్స్ నేర్చుకుని తమ డాన్స్ ఎవరికి చూపిద్దామా అని తహతహలాడుతున్న చిన్నపిల్లలిద్దరిచేత నృత్య ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయించింది. నీలం రంగు బిళ్ళ జాగ్రత్తగా పట్టుకుని డాన్సులు పూర్తి కాగానే డబ్బాలో పడెయ్యమంది కిట్టయ్యని. ఆ వెంటనే డ్రా....

చిన్నపిల్లలిద్దరూ రకరకాల డాన్సులు అద్భుతంగా చేశారు. అవి చూస్తూ కిట్టయ్య తన్మయత్వంతో నీలం రంగు బిళ్ళ కింద జారవిడిచి దాని సంగతే మరిచిపోయాడు. డాన్సులు పూర్తయి అందరి ముందు నిర్మల డబ్బాలోంచి లక్ష్మీ నంబరు తియ్యబోయింది. నీలం రంగు బిళ్ళ పైన కనబడలేదు. డబ్బా రెండుమూడు సార్లు కుదిపింది. నీలం రంగు బిళ్ళ లేదు. ఉంటేగా....కనపడటానికి నిర్మల ఎంతకూ లక్ష్మీ నంబర్ తియ్యకపోయేసరికి జనం గొడవ

చెయ్యసాగారు. నిర్మలకు చెమటలు పట్టాయి. నంబరు తియ్య కుండానే డబ్బా కింద పెట్టేసి “మహాజనులరా! ఈ లక్ష్మీ నంబరు నేను తియ్యను. ప్రఖ్యాత సినిమా తార చేత తీయిస్తాను. నేను ఊరికే నంబర్లు కలుపుతున్నాను” అంది. సినిమా తార అనేసరికి జనంలో కతాహలం మిన్నుముట్టింది. తాము తెరమీద చూసిన ఆ తారను ప్రత్యక్షంగా చూడబోతున్నారు. నిర్మల చకచక వేచిక దిగివచ్చి కిట్టయ్యను పట్టుకుంది. కిట్టయ్య వెనుకూతూ జరిగింది చెప్పేవాడు. వాడిని నాలుగు తిట్టి సుధిర్మకి వచ్చింది. ఒక అమ్మాయిని డాక్టర్ టికెట్ న. బర్తో మరొక నీలం రంగు బిళ్ళ తయారు చెయ్యమంది. మరొక అమ్మాయిని- కాస్త అందంగా ఉన్న దాన్ని చూసి. పల్చని చిన్న జాకెట్ చీర కట్టింది. జుట్టు విరబోసి స్టైల్ గా ఫిక్స్ చేసింది. లిప్స్టిక్ వగైరాలన్నీ పులిమింది. స్టైల్ గా పూర్తిగా మణికట్టువరకూ చేతులన్న జాకెట్టు తొడిగి ఆ చివర సన్నగా మడిచి. ఆ మడతలో నీలం రంగు బిళ్ళ దాచింది. ఆ అమ్మాయిని తీసుకుని టాక్సీలో బయలుదేరింది. ఈలోగా అక్కడ “సినిమా తార షూటింగ్ లో ఉంది కనుక రావటానికి కొంచెం ఆలశ్యమవుతుంది. ఈలోగా మీరు మరొక నాట్యం చూస్తారు” అని మరొక డాన్స్ చేయించింది చిన్న పిల్లల చేత సరస్వతమ్మ. సినిమా డాన్సులు జనం ఎంతసేపైనా చూడగలరు గోలచేసుకుంటూ. నిర్మల “సినిమా తార”ని వేదిక మీదకి తీసుకొచ్చింది. జనం కొంచెం నిరుత్సాహపడ్డారు వాణిశ్రీ. చంద్రకళ. మంజుల వగైరాలు కానందుకు. “ఎవరు? ఎవరు?” అని గోల మొదలైంది. “సుభర్మా ఎంటర్ ప్రైసెస్ వారు తీయబోయే కొత్త చిత్రంలో నటించబోయే నూతన తార- కుమారి సుప్రియ” అని పరిచయం చేసింది నిర్మల. ఏదోలే. సినిమా తారలాగే ఉంది అని నర్దుకున్నారు జనం. కుమారి సుప్రియ తీయగా నవ్వి. వయ్యారంగా నమస్కారం చేసి. విలాసంగా డబ్బాలో చెయ్యిపెట్టి. గడుసుగా నీలం రంగు బిళ్ళ బయటకు తీసింది. ఆ నంబరు అప్పుడు అందరి ముందూ కూడబలుక్కుని చదివి “బహుమతి డాక్టర్-పంతులుకి వచ్చింది.” అని ప్రకటించింది నిర్మల. ఏదో గొడవ జరిగిందని జనానికి కాస్త అను

మానం వచ్చినా, డాక్టర్-పంతులుకే బహుమానం వచ్చిందనేసరికి ఊరుకున్నారు. ఆ వాచ్ అసలు డాక్టర్-పంతులుదేనని అందరికీ తెలుసు. గిరయ్య దానిని దొంగిలించాడనీ, గిరయ్యని కాపాడటానికి తానే గిరయ్యకి దాన్ని బహుమానంగా ఇచ్చినట్లు పంతులు చెప్పాడనీ కూడా తెలుసు. అంచేత ఎవరికో బహుమతి వస్తే బాధపడినంతగా పంతులు వాచ్ పంతులు కొచ్చినందుకు బాధపడలేదు జనం. ఆ సభ లోనే టికెట్లమ్మిన డబ్బుతో కొన్న మూవీ ప్రొజెక్టర్ అందరికీ చూపించి, అందరి తరపునా దానిని రాత్రి పాఠశాలకు బహూకరిస్తున్నట్లు కూడా ప్రకటించింది నిర్మల. అది కూడా అందరికీ సంతృప్తి కలిగించింది. తమ డబ్బు ఒక మంచిపనికి ఉపయోగించింది. స్వార్థం ఫలించనప్పుడు ఫలించలేదని బాధపడటంకంటే దానిని ఔదార్యంగా మార్చుకుని తమని తాము గొప్ప చేసుకోవటంలో ఎంత సుఖముందో అందరికీ తెలుసు. పాఠశాల తరపున మూవీ ప్రొజెక్టర్ అందుకున్న పంతులికి నిర్మల దేవతలాగే కనిపించింది.

13

డాక్టర్-పంతులు వాచ్ నిర్మల దగ్గరే ఉంది. ఒక చిన్న పార్టీ ఏర్పాటుచేసి ఆ పార్టీలో వాచ్ డాక్టర్ పంతులికి బహుమానంగా ఇద్దామన్నారు కంపెనీలో అమ్మాయిలు-పాపం. డాక్టర్-పంతులు అందరికీ ఎన్నో రకాలుగా సాయపడ్డాడు. ఎవ్వరి కే డబ్బు వచ్చినా ప్రేగా తియ్యటి మందులిచ్చాడు. అంచేత ఇలా పార్టీ ఇచ్చి గౌరవించటం న్యాయమన్నారు. నిర్మల కూడా ఈ సూచనకి సంతోషంగా ఒప్పుకుంది. మిత్రులు నలుగురూ సరస్వతమ్మ దగ్గరకి చేరారు. ఇంత వరకూ నిర్మలా, పంతులూ పెళ్ళి చేసుకోకపోవడం వాళ్ళకి నచ్చలేదు.

“రేపు పార్టీలో నిర్మలమ్మ పంతులుకి వాచ్ ఇయ్యగానే నిర్మలమ్మా, పంతులూ పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నారని చెప్పేద్దాం!” అన్నాడు గిరయ్య.

ఈ ఊహ అందరికీ భరే హుషారుగా తోచింది. అయితే.

వెంటనే ఒక సందేహం-ఎవరు చెప్తారు ఆ మాట? దీనికి మాత్రం ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. “అమ్మగారే చెప్పాలి!” అన్నాడు కిట్టయ్య. “నేనా?” అంది సరస్వతమ్మ కంగారుపడుతూ.... “మీరే! మీరే!” అన్నారు అందరూ. చివరకు ఒప్పుకుంది సరస్వతమ్మ. తాను చెయ్యబోతున్నది మంచి పనే కాని చెడ్డ పని కాదుగా.

ఆ మరునాడు కంపెనీ అమ్మాయిలు పార్టీ చాలా గొప్పగా ఏర్పాటు చేశారు. మిత్రులు సలుగుర్నీ, డాక్టర్-పంతుర్నీ పిలిచారు. సంతోషంతోపాటు ఏదో సంభ్రమంతో ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోతున్నారు అందరూ. పార్టీ మొదలవటానికి ముందే నిర్మల పంతులు వాచ్ తీసి “మిమ్మల్ని అదృష్టదేవత వరించింది. మీ వాచ్ మీ కొచ్చింది” అని తనే స్వయంగా వాచ్ అతని చేతికి కట్టింది. పంతులు వెలిగిపోతున్న ముఖంతో “థేంక్స్” అన్నాడు. ఇది చూసిన సరస్వతమ్మకి బాగా ధైర్యం వచ్చింది. పెద్దరికపు హోదాతో “ఈ సంతోష సమయంలో మరొక కుభవార్త! నిర్మలా, పంతులుగారూ పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నారు” అంది. పంతులు తెల్లబోయి చూసి అప్రయత్నంగా “చీ!” అన్నాడు. నిర్మల రుద్రకాలిలా లేచి “చీ! చీ! చీ! చీ! చీ! చీ! సరస్వతమ్మగారూ! మీకు వయసొచ్చిన కొద్దీ మతిపోతోంది. ఈ వెట్టిపంతులెక్కడ? నే నెక్కడ? ఈ హోమియోపతి మందుల డబ్బా డాక్టర్ వి నేను పెళ్ళి చేసుకుంటానా? చీ! ఎంత పిరికితనం! దుర్మార్గుణ్ణి భరిస్తాను; దరిద్రుణ్ణి భరిస్తాను; ఈ పిరికివాణ్ణి మాత్రం నేను భరించను.” అని వల్లమాలిన కోపంతో ఆ ఇంట్లోంచే వెళ్ళిపోయింది. నిర్మల ఒక్కొక్క మాటా ఒక్కొక్క పిడుగులా నెత్తిన పడుతోంటే చైతన్యం నశించి కూచున్నాడు పంతులు. పంతుల్ని కోపంగా ఏదో అనబోయిన సరస్వతమ్మకి అతని ముఖం చూడగానే సానుభూతి కలిగింది.

“బాధపడకు పంతులూ!” అంది. కాని ఆ ఓదార్పు కూడా వ్యర్థమే అయిపోయింది. అతని జ్ఞానేంద్రియాల్లేవీ పని చెయ్యటం లేదు.

“పార్టీ అయిపోయాక పెళ్ళి మాట చెప్పవలసింది” తిను బండారాల వంక చూస్తూ బాధపడ్డాడు సివ్వం.

“శాస్త్రులుగారి జోస్యం తప్పుదు. పెళ్ళవుద్ది” అన్నాడు బుజ్జి చృథ నమ్మకంతో.

“నోరెత్తావంటే తంలాం!” అన్నారు మిత్రులు కోపంతో.

“పెళ్ళవుద్ది!” అన్నాడు బుజ్జి మొండిగా. మిత్ర బృందం అతణ్ణి తన్నేవాళ్ళే! అంతలో పంతులు బుజ్జి దగ్గరకొచ్చి “బుజ్జీ! బంగారు తండ్రీ-ఏమన్నావు? మళ్ళీ అను.” అన్నాడు.

“నీకూ నిర్మలకూ పెళ్ళవుద్ది!”

“మళ్ళీ అను.”

“పెళ్ళవుద్ది.”

“థేంక్యూ!”- పంతులు సంతోషంగా వెళ్లిపోయాడు ఎవరితో ఏమీ చెప్పకుండా. మిగిలిన వాళ్ళు ఒకరి మొహం మరొకరు చూసుకున్నారు.

14

బుజ్జిగారి లవ్వర్ కాసులయ్య కాపీ హోటల్ కి వస్తూ పోతూనే ఉంది. ఆవిడ రావటం పగటి వేళే వస్తుంది. కాని పోవటంమాత్రం, అర్చరాత్రివేళ పోతుంది. ఆవిడ ఏ వేళప్పుడు పోయినా బుజ్జి ఆవిడతో పాటు రిజైల్ వెళ్ళి రైలెక్కించి వస్తాడు. అప్పుడప్పుడు బుజ్జి గాడు ఆవిడ గదిలోకి వెళ్ళి కబుర్లు కూడా చెపుతున్నాడు. ఆవిడ నవ్వుకుంటూ వాడి మాటలన్నీ వింటుంది. అక్కడి విశేషాలన్నీ అడుగుతుంది, వాడికి పరమానందంగా ఉంది. ఆవిడ తన మాటలకి నవ్వుతోంటే ‘అబ్బా! ఎంత లవ్వో!’ అని మురిసిపోతాడు. ఆ రోజు బుజ్జిగాడు యథాప్రకారం తన లవ్వర్ రూంలో కూచుని తన మాటలతో ఆవిణ్ణి నవ్విస్తూ తను ఆనందిస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో అక్కడికి వచ్చాడు పార్థ్వర్. పార్థ్వర్ బుజ్జిగారిని చూసి ముఖం చిట్లించి “వాడిని పొమ్మను.” అన్నాడు. ఆ అమ్మాయి “బుజ్జీ! ఇంక నువ్వు వెళ్ళు. మేం మాట్లాడుకోవాలి!” అంది. బుజ్జిగారికి వల్లమాలిన కోపం వచ్చింది. వాళ్ళు మాట్లాడుకోవటానికి తను వెళ్ళటం

దేనికి? “నేను పోను!” అన్నాడు ముద్దుగా....వాడి ముద్దు మరిపాలు అవిడముందు పనిచెయ్యలేదు. “ఏయ్! అవతలికి పో!” అని ఒక్క కనురు కసిరింది కోపంగా. బుజ్జిగాడు బిక్కచచ్చిపోయి కళ్ళలో గిరగిర సీళ్ళు తిరుగుతుండగా బయటికొచ్చేసాడు. వాడు చూస్తూండగానే ఆ అమ్మాయి తలుపులు మూసేసుకుంది పార్ట్నర్ని లోపల పెట్టుకుని. బుజ్జిగాడికి ఆపాదమ స్తరమూ మండిపోయింది. ఈ అన్యాయానికి ఎలాగయితే ప్రతీకారం చెయ్యాలి. ఎలా? వాడికి నిర్మల గుర్తుకొచ్చింది. నిర్మల తలుచుకుంటే ఏమైనా చెయ్యగలదు. అప్పుడు పార్ట్నర్ని హాస్పిటల్కి పిలిపించి పంతులికి క్షమాపణ చెప్పించాలా? నిర్మల దగ్గరికొచ్చి బాపరుమని ఏదేసేసాడు బుజ్జి. నిర్మల కంగారు పడతూ “ఏమయింది? డాక్టర్-పంతులు ఎలా వున్నాడు?” అంది. బుజ్జి కళ్ళు తుడుచుకుని “పంతులు బాగానే వున్నాడు. నేను వెళ్ళ వద్దని చెప్పాగా!” అన్నాడు.

“మరి ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?”

“నా లవ్వర్ని పార్ట్నర్ లవ్ చేస్తున్నాడు!”

తెల్లబోయింది నిర్మల. నెమ్మది నెమ్మదిగా బుజ్జిగాడిని ప్రశ్న లడిగి మొదటినుంచీ అన్ని విషయాలూ తెలుసుకుంది. అన్నీ చెప్పి “దొరసానమ్మా! నువ్వెట్లాగయినా ఆ పార్ట్నర్గాడికి బుద్ధి చెప్పాల” అని ప్రాధేయపడ్డాడు బుజ్జి. “తప్పకుండా బుద్ధి చెపుతాను.” అని అభయమిచ్చింది నిర్మల.

15

నిర్మల రాత్రి తెల్లవాడ్లు నిద్రపోలేదు. ఆకాంతిగా అటూఇటూ తిరుగుతోనే వుంది. తన గదిలోంచి అదంతా గమనించిన సరస్వ తమ్మ స్థిమితంగా వుండలేకపోయింది. తెల్లవారగానే పంతులుకి కబురు చేసింది నిర్మల అనారోగ్యం గురించి. కబురందుకోగానే వచ్చాడు పంతులు. నిర్మల కళ్ళు పంతుల్ని చూడగానే చల్లబడ్డాయి. కను బొమలు ముడిచి “ఎందుకొచ్చారు!” అంది.

“మీకు రాత్రి తెల్లవాడ్లు నిద్రలేదని తెలిసి వచ్చాను.”

నిర్మల కళ్ళు పెద్దవి చేసి చూసింది.

“మీకు సుఖంగా నిద్రతెప్పించే మందు నా దగ్గరుంది.”

“గెబాట్!” కోపంగా అంది నిర్మల. ఆ కోపానికి ఏ మాత్రం జంకలేదు పంతులు.

“నేను అబ్బుజ్జే! కానీ, నా మందులు చాలా మంచివి. ఇవిగో ఈ మాత్రలు గంటకి మూడు చొప్పున తీసుకోండి. రాత్రికి బాలా రిలీఫ్ కనిపిస్తుంది.”

చిన్న సీసా తీసి జల్లమీద పెట్టాడు పంతులు, ఆ సీసానీ, పంతుల్ని మార్చిమార్చి చూసింది నిర్మల.

“నాకు మీరంటే చాలా అసహ్యం. తెలుసా?”

“తెలుసు!”

“మరి ఎందుకొచ్చారు?”

“నాకు మీరంటే అసహ్యం లేదుగా!”

“లేదా?”

“ఏ మాత్రం లేదు.”

“మనుష్యులు ‘ఛీ!’ అనే దాన్ని ఎప్పుడు, ఏ సందర్భంలో వాడతారు?”

“రెండు రోజులుగా నే నీ విషయాన్నే ఆలోచిస్తున్నాను. “ఛీ!” గురించి కాదు, మనుష్యుల మనసుల గురించి.... అంటికి మంచేదో, చెద్దేదో చక్కగా తెలుసు. కానీ, ఏ ఒక్కరూ తమకు మంచి అని తోచినదానినే ఏనాడూ పాటించలేదు. అవ్యాజ్యమైన అనందాల కోసం మనసు అర్దులు చాస్తూంటే తనను తాను ఆచారాల సుదీగుండాలలోకి తోసుకుని వుక్కిరిబిక్కిరి అయి పోతుంటాడు. ఒక్కడు కూడా తన మనసు చెప్పినట్లు-తన మనసుకు నచ్చినట్లు, తన మనసు కోరినట్లు జీవించలేడు. ఎక్కడికక్కడ మిథ్యానాటకం అభినయిస్తూ అదే జీవితం అని భ్రమపడిపోతున్నాడు. ఏ క్షణంలోనయినా ఈ మిథ్యా నాటకాల మధ్య భ్రమలు విచ్చి పత్యం మెరుపులా మెరిసినప్పుడు తనను తాను చూసుకొని “ఛీ!” అనుకుంటాడు. అదే ఈ ‘ఛీ’....”

నిర్మల ఆశ్చర్యంగా చూపింది పంతుల్ని. ఆ ముఖంలో కనిపించే ఆమాయకత్వం ఆవిడ ఆశ్చర్యాన్ని ఆరాధనగా మార్చేసింది. చూస్తూండగా నిర్మల కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగిపోయాయి.

“పంతులూ! వెళ్ళిపో ఇక్కడినుంచి....” అంది.

పంతులు మూఢుడిలా చూస్తూ “నేను మిమ్మల్ని....” అంటూ ఏదో అనబోతుంటే మాటల్ని పూర్తి చెయ్యనియ్యలేదు నిర్మల.

“ప్లీజ్, వెళ్ళిపో పంతులూ! నా వృత్తి వేరు! నా జీవితం వేరు! నా ముందు నిలబడి నా మనసు బలహీనం చెయ్యకు. వెళ్ళిపో! వెళ్ళిపో!” పిచ్చిదానిలాగ ఆరిచింది నిర్మల, తలపంచుకుని బయటకు వచ్చేసాడు పంతులు. దీనంగా ఉన్న ఆతని ముఖం చూసేసరికి సరస్వతమ్మకి కడుపు తరుక్కుపోయింది. ఆవిడలో మాతృత్వపు మమకారం మేల్కొంది. “పంతులూ!” అంది ఆప్యాయంగా. ఆ పలకరింపుకు పంతులు ఆపేదన రెట్టింపయింది.

“అమ్మగారూ! నిర్మల నన్ను క్షమించలేకపోతోంది. అది న్యాయమేలేంది. మళ్ళీ ఇక్కడకు వస్తానో రానో. దయపంచండి.” అని చేతులు జోడించి వెళ్ళిపోయాడు. సరస్వతమ్మకి ఏడుపొచ్చింది. నిర్మలపైన పట్టరాని కోపమొచ్చింది.

“నిర్మల! ఏమిటి?” అంది ఆతి కష్టంగా....

“ఏమిటి?” అంది నిర్మల తాపేగా కళ్ళు పడుచుకుని....

“పంతులు చాలా మంచివాడు.”

“కాదని ఎవరన్నారు?”

“నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు.”

“ఓహో!”

“నీకు మాత్రం అతనిమీద ప్రేమ లేదా?”

“ఇప్పుడు ప్రేమా, గీమా ఆలోచించే తీరికలేదు నాకు!”

“నిర్మల! నా మాట విను. అతణ్ణి పెళ్ళి చేసుకో!”

“ఇప్పుడు నా దగ్గర పెళ్ళిమాట ఎత్తోద్దని చెప్పలేదూ! పెళ్ళి గురించి కాదు నేను ఆలోచించవలసింది! చికాకు పెట్టకండి!”

“నిర్మల!....”

“సరస్వతమ్మగారూ! మీరు మన కంపెనీ నిబంధనలు మరిచి

పోతున్నారు. ఇక్కడ ఎవ్వరినీ. ఏ విధంగానూ నిర్బంధం చేయ
డానికి వీలేదు. నేనసలు మీ దగ్గరుండను. వెళ్ళిపోతున్నాను.”

నిర్మల అప్పటికప్పుడు సూట్ కేస్ సర్దుకుని బయలుదేరింది.

సరస్వతమ్మగారూ, మిగిలిన అమ్మాయిలు కూడా తెల్ల
బోయారు. వాళ్ళు అంతకుముందెప్పుడూ సరస్వతమ్మగారూ, నిర్మలా
ఘర్షణ పడగా చూడలేదు.

సరస్వతమ్మగారు గాభరాగా “నిర్మలా. ఎక్కడికి? ” అన్నారు.

“కాసులయ్య కాఫీ హోటల్లో నేనూ ఒక గది తీసుకుని
వుంటాను.” సరస్వతమ్మగారు “నిర్మలా! నిర్మలా!” అని పిలుస్తున్నా
వినిపించుకోకుండా నిర్మల వెళ్ళిపోయింది. క్షణాలలో ఈ వార్త చిరి
వరి పరివులతో అంతటా వ్యాపించింది.

16

త్రన సూట్ కేస్ తో నిర్మల హోటల్లో ప్రవేశించేసరికి పార్ట్నర్ తెల్ల
బోయాడు. కాసులయ్య హడలిపోయాడు.

“ఇట్లాంటోళ్ళని మన హోటల్లో వుండనియ్యకూడదుగురూ!”

అని హెచ్చరించాడు పార్ట్నర్ని కాసులయ్య.

“నేను అట్లాంటిదాన్ని కాదు” అంది రోషంగా నిర్మల.

“ఇట్లాంటోళ్ళంతా అట్లాంటోళ్ళం కామనే అంటారు.”

అన్నాడు కాసులయ్య లోకజ్ఞతతో.

“సరస్వతమ్మ నన్ను పంతుల్ని పెళ్ళాడమంది. నా కిష్టంలేదు.

పంతులు నన్ను ‘చీ!’ అన్నాడు. నన్ను ‘చీ’ అన్నవాణ్ణి నేనెందుకు
పెళ్ళాడతాను?”

“ఒక్క ‘చీ’కే నువ్వలా అయిపోతే విన్ను పెళ్ళాడితే

పంతులు ఎన్ని ‘చీ. చీ’ లు తినాలో వీకే తెలుసు?”

“అందుకే ఎవరికీ ఏ ‘చీ. చీ’ లు వద్దని వచ్చేళాను.”

“మాకు మాత్రం ఎందుకీ ‘చీ. చీ!’ లు? మరెక్కడికై నా వెళ్ళు.”

పార్ట్నర్ నవ్వుకుంటూ ఈ సంభాషణంతా వింటున్నాడు.

నిర్మల పార్వర్ వైపు తిరిగింది.

“చూడండి: ఈ కాసులయ్య ఏమంటున్నాడో: నేను అట్లాంటి దాన్ని కానూ” అంది గారాలపోతూ.

“నాకు తెలీమా?” అన్నాడు పార్వర్ నవ్వుకుంటూ.

“సరస్వతమ్మగారితో పోట్లాడి వచ్చాను. మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళాలని లేదు. మీరీ హోటల్లో ఉండనియ్యకపోతే ఏమయిపోనూ?” అంది నిర్మల ఏడుపు గొంతుకతో.

“ఏమీ అయిపోవద్దు. ఈ హోటల్లోనే ఉండు” అన్నాడు పార్వర్ దర్పంగా. తన గది ప్రక్కనున్న గదినే ఇచ్చాడు నిర్మలకి.

నిర్మల కాసులయ్య కాఫీ హోటల్లో గది తీసుకుని ఉందనే వార్త నలుగురు మిత్రులకీ తెలిసిపోయింది. ఈ వార్త మోసుకుని మిత్ర బృందం పంతులు దగ్గరకు వెళ్ళారు. విషయం వింటూనే కొయ్యబారిపోయాడు పంతులు.

“నిర్మలమ్మ మంచిదనుకున్నాం! అందరిలాంటి కంపెనీ మనిషే! డబ్బు కోసం ఆ పార్వర్ గాడి వెంట పడింది.” అన్నారు.

“నోరు ముయ్యండి! నిర్మలనేమైనా అన్నారంటే చంపేస్తాను- నిర్మల మంచిది” పట్టరాని కోపంతో అన్నాడు పంతులు.

గతుక్కుమని నోరు మూసుకున్నారు నలుగురూ.

ఆ రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు నిర్మల గది తలుపు తట్టాడు పార్వర్. తలుపు చెరిచింది నిర్మల. “నిర్మలా!” అంటూ రోపలకు అడుగుపెట్టబోయిన పార్వర్ మంచం మీద పడుకున్న పురుషాకృతిని చూసి తెల్లబోతూ “ఎవరూ?” అన్నాడు కోపంగా.

నిర్మల నోటి మీద వేలుంచి “హాష్! గట్టిగా అరవకు! పంతులు నిద్రపోతున్నాడు” అంది.

మతిపోయింది పార్వర్ కి. “ఈ హోటల్లో ఇట్లాంటియి సాగవు పొమ్మను” అన్నాడు కోపంగా.

“ఇట్లాంటియి సాగవు” అని చెప్పటానికే రాత్రివేళ తలుపు తటావా? వెటకారంగా అంది నిర్మల. గుర్రుమని చూసాడు పార్వర్.

“ఆ పంతుల్ని ఇక్కడినుంచి పంపెయ్యి-లేకపోతే నువ్వు పో!”

“ఇప్పుడు జ్వరంగా ఉంది-కదపను.”

“రేపు పంపెయ్యి.”

“తగ్గితే తప్పకుండా పంపిస్తాను.” వినయంగా అంది. విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు పార్థ్వర్.

పంతులు నిర్మల గదిలోకి అలా అకస్మాత్తుగా రావటానికి కారకులు నలుగురు మిత్రులు. పంతులు కసురుకున్నాక బయటికొచ్చి “నిర్మలమ్మ చాలా చాలా చెడ్డది” అన్నాడు గిరయ్య చాలా కోపంగా తన వాచ్ (ఆ వాచ్ తనదేననే అభిప్రాయానికొచ్చేవాడు గిరయ్య) పంతులు కిప్పించినప్పటినుండీ నిర్మల మంచిదనే అభిప్రాయం కాస్త సడలింది గిరయ్యలో. “కాదు నిర్మలమ్మ మంచిది” అన్నాడు బుజ్జి అంతకంటే కోపంగా. కిట్టయ్య బుజ్జి పక్షానికి, సిద్దం గిరయ్య పక్షానికి చేరిపోయి తన్నుకోవటంవరకూ వచ్చారు. చివరికి కిట్టయ్యకు ఒక ఉపాయం తోచింది. “మనం పోయి నిర్మలమ్మతో పంతులుకి జ్వరం వచ్చిందని చెప్తాం! నిర్మలమ్మ నిజంగా మంచిదయితే వెంటనే పంతులు దగ్గరకు వచ్చేస్తుంది” అన్నాడు. ఈ సూచనకి అందరూ ఒప్పుకున్నారు. నలుగురూ దిగులుగా ఉన్న పంతులు ముఖం చూడ లేకపోతున్నారు. నిర్మలమ్మ పంతులు దగ్గర కొచ్చేస్తే, అంతకంటే కావలసినదేమండీ? ఈ నలుగుర్నీ కాసులయ్య తన హోటల్ గదుల దగ్గరికి రానియ్యలేదు. గిరయ్య పిడికిలి బిగించి “లోపలికి పోనియ్యక పోతే....” అంటుండగానే కాసులయ్య లాఠీ కర్ర అందుకున్నాడు. గిరయ్య తగ్గిపోయాడు. ఆ ఘర్షణ విని నలుగుర్నీ చూసి నిర్మలే వాళ్ల దగ్గరకి వచ్చింది. “నిర్మలమ్మా! పంతులుకి జ్వరం వచ్చింది” అని చెప్పారు. ఆ మాట వింటూనే ఉన్నది ఉన్నట్లుగా పంతులు దగ్గరకు బయలుదేరింది నిర్మల. బుర్ర వేడెక్కటంవల్ల నుదురు కూడా కాస్త వేడెక్కింది పంతులుకి. ఆ నుదుటి మీద చెయ్యివేసింది నిర్మల. “కాలిపోతుంది” అంది బాధగా. కళ్ళు మూసుకు పడుకున్న పంతులు కళ్ళు తెరిచాడు. “మీకు జ్వరం వచ్చింది” అంది నిర్మల.

“ఏదో వచ్చింది. జ్వరమే కావచ్చు.”

“మీరు నాతో వచ్చేయ్యండి.”

“పద!”

అలా నిర్మల వెంట కాసులయ్య కాఫీహోటల్లో గది కొచ్చేసాడు. నిర్మల చెయ్యి పట్టుకుని “నన్ను వదిలి వెళ్లకు నిర్మలా!” అన్నాడు. నిర్మల బడలికగా ఉన్న అతని ముఖంలోకి ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ “నేను వేళ్యను. తెలుసునా?” అంది. పంతులు ముఖం తిప్పుకున్నాడు. “నువ్వు నిర్మలవని తెలుసును” అన్నాడు.

“కాంపడీసి వేళ్యను పెళ్ళాడి సంస్కర్త కావాలనుకుంటున్నారా?”

“ఉహూ! సంస్కర్త కావాలని నాకేంలేదు? నాకు కావాలసింది నిర్మల. ఆ నిర్మల ఎక్కడవున్నా. ఎలావున్నా నిర్మలే నాకు.”

అతని కళ్ళలోకి చూసినవిసింది నిర్మల. “ఇక పడుకోండి” అంది. నిశ్చింతగా నిద్రబోయాడు పంతులు. ఆ తరువాత పార్సర్ వచ్చిందికూడా అతనికి తెలియదు.

సరస్వతమ్మకి పంతులుకి జ్వరం వచ్చినట్లు తెలిసింది. వెంటనే చూడటానికి వచ్చింది. ఆవిడతోపాటు కంపెనీ అమ్మాయిలూ వచ్చారు. ఇదంతా చూసి కాసులయ్య నెత్తి నోరు కొట్టుకుంటూ “ఈ కంపెనీ మేళమంతా ఇక్కడ చేరింది. ఇంక నా హోటల్ నడిచినట్లే!” అని గోల పెట్టాడు. అతడి గోల ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. పార్సర్కి యిదంతా చికాగ్గానే వుంది. కాని కాసులయ్యలా బయటపడలేదు. “నేను నిర్మలతో మాట్లాడతానే. వీళ్ళని మళ్ళీ రానీయను” అని కాసులయ్యను ఓదార్చాడు పార్సర్.

“పంతులూ!” అని ఆప్యాయంగా పలికరించింది సరస్వతమ్మ.

“జ్వరం వచ్చిందా?” అని జాలిపడుతూ “నీకు జ్వరం తగ్గే వరకు ఇక్కడేవుండి సేవచేస్తాను.” అని ప్రకటించింది.

“మేమూ యిక్కడే వుండి సేవలుచేస్తాం” అన్నారు అమ్మాయిలు. హాడిలిపోయాడు పంతులు.

“అమ్మగారూ! నాకో సాయంచెయ్యగలరా?” అన్నాడు దీనంగా.

“చెప్పు పంతులూ! నీకోసం ఏంచెయ్యమన్నా చేస్తాం” అంది సరస్వతమ్మ-ఎలాంటి త్యాగావికయినా సిద్ధపడుతూ.

“మీ కోసం మా ప్రాణాలు యిస్తాం!” అన్నారు అమ్మాయిలు. అది ఎలాగూ ఎవరూ అడగరనే దైర్యంతో.

పంతులు చేతులు జోడించి “నన్ను కనికరించి మీరంతా ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోండి.” అన్నాడు. అందరికీ ఆశాభంగం కలిగింది, కోపమూ వచ్చింది. కోపంగా పంతులు ముఖంలోకి చూడబోతే నవ్వాచ్చేసింది. అమ్మాయిలు నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయారు. సరస్వతమ్మ కొంచెంసేపు కూర్చుని నిర్మలతో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయింది.

సదస్వతమ్మ వెళ్ళిపోగానే పార్థ్వర్ కోపంగా వచ్చాడు.

“ఏమిటీ మేళమంతా ఇక్కడ? పంతుల్ని సంపించేస్తావా, లేదా?”

“ఎలా పంపను? జ్వరం!”

“ఓహో! అయితే పోలీస్ రిపోర్టు యిస్తాను. ఆ జ్వరం నంగ తేదో పోలీసులే తేలుస్తారు!”

“నిజంగా పోలీస్ రిపోర్టు యిస్తావా?” దీనంగా అడిగింది.

“ఇంకో అరగంటలో సంవెయ్యకపోతే తప్పకండా ఇస్తాను.”

కోపంగా వెళ్ళిపోయాడు పార్థ్వర్. అతడు వెళ్ళిపోగానే పంతులు లేచి “నేను వెళ్ళిపోతున్నాను” అన్నాడు.

“ఏమిటి?”

“నాకు జ్వరంలేదు. వున్నా ఇక్కడ వుండను. ఈ గొడవ... పోలీస్ రిపోర్టులు ఇదంతా.... చీ! చీ....”

“చీ! అనుకుంటూ నన్ను వదలి వెళ్ళిపోతారా?”

“నువ్వుమాత్రం ఈ ‘చీ’ తో ఎందుకుండాలి? నాతో వచ్చేయ్”

“నేను రావడానికి వీల్లేదు.”

“అయితే నేను వెళ్ళిపోతాను”

“నన్ను ఒక్కదాన్నే వదలి వెళ్ళిపోతున్నారా? నాకు ఆపదలో అండగా నిలబడలేరా? పోలీసులకు అంతగా భయపడుతున్నారా?”

అయోమయంగా చూసాడు పంతులు. “నువ్వేం మాట్లాడుతున్నావో నాకు అర్థం కావటంలేదు.” అన్నాడు.

“ప్రస్తుతం మీరిక్కడ వుండటం నాకు అవసరం. ఇందువల్ల ఇబ్బంది కలిగొచ్చు. నాకోసం ఆ మాత్రం భరించలేరా? మీ దయ....”

పంతులు మళ్ళీ మంచంమీద కూర్చున్నాడు. “ఏదెలా జరిగితే అలా జరగనీ! నేను వెళ్ళను” అన్నాడు

పంతులు వెళ్ళకపోవటం చూసి పార్థ్వర్ చాలా కోపంగా

“నేను ఇప్పుడే పోలీస్ రిపోర్ట్ ఇస్తున్నాను—” అన్నాడు. నిర్మల జేలగా చూసింది. ఆ చూపులకు కరగలేదు పార్ట్నర్. పళ్ళు నూరుకుంటూ వెళ్ళాడు. ఆరోజే పోలీసులు అకస్మాత్తుగా కాసులయ్య కాఫీహోటల్ పైన రైడ్ చేసారు. నిర్మల, “అన్నంతపనీ చేసావుకదూ! పోలీస్ రిపోర్ట్ ఇచ్చావుకదూ!” అంది పార్ట్నర్తో నవ్వుతూ. పార్ట్నర్ పాలి పోయిన ఘంటతో నిర్మల నవ్వుముఖాన్ని లోతుగా చూస్తూ “నువ్వు నువ్వు....” అన్నాడు. నిర్మల పకాలున నవ్వి “ఇప్పటికీ అర్థంకాలేదా! నేను పి. ఐ. డి. ఆఫీసర్ని” అంది. పంతులు గాభరాగా “నువ్వు.... నువ్వు....” అన్నాడు. నిర్మల నవ్వి “మీ నిర్మలని” అంది. పోలీసులు కాసులయ్యనీ, పార్ట్నర్నీ, బుజ్జిగాడి లవ్వర్నీ, ఇంకా మరికొందరినీ అరెస్ట్ చేసారు. కాసులయ్య కాఫీహోటల్లో రహస్యంగా నాటు బాంబులు తయారుజేసి రవాణా చేస్తున్నారని రుజువయింది.

తన లవ్వర్ని పోలీసులు పట్టుకుపోతుంటే బుజ్జిగాడు ఏడ్చాడు. “ఏడవకు. నీకు మంచి ఉద్యోగం చూస్తాను.” అంది నిర్మల. ఉద్యోగంమాట వినగానే బుజ్జిగాడి ప్రేమ ‘ఉప్’ మని ఎగిరిపోయింది!

17

“పంతులూ! ‘సుధర్మ’ అంటే ఏమిటో తెలుసా? దేవసభ. రంభ.

ఈర్ష్య మొదలైన దేవ వేళలు తమ విలాసాలు గుమ్మరించే స్థలం. సంయమింద్రులు తమ తపశ్శక్తితో తప్పుప్పులు నిర్దేశించే సభాస్థలి-ముల్లోకాలూ పాలించే దేవేంద్రుడికి సుధర్మ మార్గాన్ని ఉపదేశించ గలిగే బృహస్పతివంటి మేధావులకు నిలయం. అందుకే మా కంపెనీకి ‘సుధర్మ’ అని పేరు పెట్టకున్నాం. అక్కడున్న అమ్మాయిలలో చాలామంది ఆదివరలో వ్యభిచారవృత్తిలో వున్నవారే! ఆ కారణం చేత ‘సుధర్మ’ బ్రోకర్ అని భ్రమపడటానికి వీలు చిక్కింది. నిజానికి మాది బ్రోకర్ కాదు. సరస్వతమ్మగారు ఆ అమ్మాయిలను సంస్కరించి, ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించి, కొత్త జీవితంలో ప్రవేశ పెట్టాలని కృషి చేస్తున్నారు. మా ప్రార్థన విన్నారుగా! మా అమ్మా

యిల కృషి, వాళ్ళలో పరివర్తన చూసారుగా! మాది బ్రోతల్ కాదు కనుక, మామూలు బ్రోతల్లా వుంక మీకు విడ్డూరంగా కనిపించింది. అప్పుడప్పుడు నా కోసం వచ్చిన యువకులు మా డిపార్ట్ మెంట్ లో వ్యక్తులే! ఈ ప్రాంతాలలో ఆయుధాలు దొంగతనంగా తయారుచేసి రహస్యంగా రవాణా చేస్తున్నట్లు స్పెషల్ బ్రాంచికి సమాచారం అందింది. ఆ ఆమాకీ తియ్యమని నన్ను పంపించారు. బుజ్జిగాడి 'లవ్ ఎఫైర్' ధర్మమా అని కాసులయ్య కాఫీ హోటల్ ని అనుమానించాను. సరస్వతమ్మగారితో దెబ్బలాడినట్లు ఆ హోటల్ లో ప్రవేశించాను. అక్కడ నాటు బాంబులు తయారు చేస్తున్నారని గ్రహించాను. సరస్వతమ్మగారిద్వారా సమాచారాన్ని డిపార్ట్ మెంట్ కి అందజేసాను. ఇదీ 'సుధక్కు' రహస్యం. ఇప్పుడు చెప్పండి. మీరు నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటారా?"

నిర్మలను కొత్తగా, బెదురుగా భాసాడు పంతులు.

"నేను మీకు తగినవాణ్ని కాదు," అన్నాడు.

"ఆ మాట అనకండి. నా జీవితంలో ఇంతవరకూ మీలాంటి వ్యక్తిని కలుసుకోలేదు. నేను వేళ్యని అనుకున్నప్పుడు కూడా ఎప్పుడూ నన్ను 'మీరు' అనే సంబోధించారు. ఏనాడూ కూడని నువ్వు తీసుకోవటానికి ప్రయత్నించలేదు. చిన్నబుచ్చలేదు. వేళ్య ననే దృష్టి లేకుండా మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించారు. వేళ్యలయినా, కూలివాళ్ళయినా, చదువుకున్నా, చదువుకోకపోయినా అందరినీ సాటి మనుష్యులుగా గౌరవించి ఆదరించారు. మీలాంటి వ్యక్తికి భార్య కావడం నా అదృష్టమనే అనుకుంటున్నాను. ఒకచో మీరే నేను మీకు తగినదాన్ని కాననుకుంటే....మీకే నేనంటే ఇష్టంలేకపోతే...."

ఇంక వినలేనట్లు, మాట్లాడలేనట్లు చేతులు జాపాడు పంతులు. చిరునవ్వుతో ఆ చేతులు మధ్యకు వచ్చేసింది నిర్మల.

— అయిపోయింది —

121

BC

कुमुदमयी

दर्शकत्वः

श्री

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA133M128
పుస్తకం పేరు	పవలా స్నేహ
తారీఖు	31/10/24
ముందు అర్థం	NO
వెనుక అర్థం	73
మొత్తం పేజీలు	73
విద్య సైబా పేజీలు	73
భాగ పేజీలు	73
లేని పేజీలు	21,22
తయారు చేసినది	Sumithra
పేజీలు విడదీసినది	Haseema
స్కాన్ చేసినది	Haseema
పరీక్ష చేసినది	HASEEMA
పేజీలు సరిచూసినది	
ప్రింటింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good